

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/2.

(József főherceg-ut.)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre	960 Lej
Fél évre	480 Lej
Negyed évre	240 Lej
Havonta	80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Büntetésben 50 banival több

Drága hitel.

Irta: Dr. Köves László.

Ha nem markolna úgy az általam, mint az egyesek gazdasági életébe az az hirtelen mint egy év óta tartó készpénz-hiány és az emiatti panaszok, akkor azt kellene mondani, hogy szinte már az unalmasságig halljuk mindenütt azt a kétségbeesett kérdést, hogy hova vezet ez az áldatlan pénz-hiány és mi lenne a kivetítő út ebből a gazdasági életünkre nehezedő bajból?

Számos esetet produkál az élet, ahol ingatlan tulajdonosok kiknek vagyona 15—20 milliót is meghalad, egy-két milliós adósságok miatt tönk szélére fognak jutni azért, mert egyrészt a birtok nem bírja ki a ma szokásos 30—40 százalékos évi kamatot, más részt pedig, mert ha a Banca Nationala által megszorított bankok felmondják a kölcsönöket, akkor nem képes új kölcsönt szerezni és természetesen a birtok egy része, vagy esetleg az egész birtok újra kerül és a birtokok pománaton adatnak el.

Ez a jelenség pedig a legnagyobb veszélyt jelenti olyan állam közgazdaságára, mint Románia is, ahol az államvagyon tulajdonos része agrár-értékekben van lefektetve és az ingatlanoknak árverésen való eladása a régi és szolid vagyonok megrendülését jelenti.

A kereskedelemnek, amelynek egyik lényeges részét képezi a bankszakma, a legfőbb feladata a világ javait megfelelően elosztani, mert így lehetővé teszi, hogy a világ egyik területén létező árubőség, illetőleg pénzbőség, eljusson azon területekre, ahol érezhető árubáhiány, illetőleg pénzhány uralkodik. A régi időkben a kereskedelem és ennek egyik változata a bankszakma ezt a feladatot legpéldászerűbben végezte is, azonban a háború után keletkező új államok legtöbbje rögtön a háború után a kínai fal politikájára tért át és igyekezett elzárni magát a külföldi tőkék beözönlésétől és jelszóul írta fel zászlájára, hogy: mindent a magunk erejéből! Eltekintve attól, hogy ennek a jelszónak a tarthatatlanságát a legtöbb államban hamarosan megállapították és igyekeztek az elzárkózás politikájának éppen ellenkezőjét cselekedni, mégis akad egy ország a világon, amely nem akarja látni és észlelni az egész világ haladását és mindenféle rendszabályokkal nemcsak hogy megtiltja az idegen tőke beáramlását és megfélemlíti az idegen tőkéseket, hanem egyenesen lehetetlenné teszi azt, hogy az

idegen tőke, amelyik elhelyezkedést kíván az országban, bejöheszen.

A Nagyromániához csatolt területeken még mindig éleiben levő telekkönyvi rendtartás szerint a háború előtti időben a jelzálogokat olyan pénznemben lehetett betáblázni, mint amilyen pénznemben a földbirtokos a jelzálog kölcsönt kapta. Ez a rendelkezés a román kormány egyszakaszos törvényvel eltörölte, illetőleg megtiltotta a jelzálogkölcsönöknek idegen valutában való bekebelezését.

Ha körütekintünk az egész világ minden művelt államában, amelyekben természetesen hitelgazdaság van bevezetve, arra a tapasztalatra jutunk, hogy jelenleg valamennyiükben pénzbőség uralkodik és ennek megfelelően a háború utáni fantasztikus kamatlábak eltűntek, sőt az amerikai, hollandi és ennek következtében a németországi tőkék tőkéik elhelyezésére piacot keresnek. Minden egyes a háború után létesült új állam kész örömmel

fogadta ezen idegen tőkéket, melyek a gazdasági életre úgy hatnak, mint a megtermékenyítő májusi eső és ennek következtében úgy Csehszlovákiában, mint Magyarországon ma már minden reális fedezetet nyújtó hitelgénylőnek a bankok 8—10 százalékos kamattal mellett rövid vagy hosszú lejáratú jelzálog-kölcsönöket nyújthatnak. Azonban az idegen tőke kívánságát is teljesítik és engedélyezik, hogy az idegen valutákban realizált kölcsönöket idegen valutákban is biztosíthassák.

Mi történik nálunk? Dacára annak, hogy mindenünnen mintegy egységes jajszó áramlik Bucuresti felé az a híradás, hogy a földbirtokosok és városi ingatlan tulajdonosok tönkre mennek az őrjási kamatterhek alatt és még jó, ha egyáltalában kaphatnak új kölcsönt, vagy konvertálhatják régi kölcsönöiket: mégis a kormány mindezekig elzárkózott ezen baj egyszerű orvoslásától, ami abban állana, hogy megengedné, miszerint az idegen valutában kapott jelzálog kölcsönöket

ugyanabban a valutában biztosíthassák a telekkönyvben, amely esetben konkrét ajánlatok szerint még Budapestnek is módjában állana korlátlan mennyiségű dollár, vagy hollandi forint kölcsönöket folyósítani, ami által egyrészt elkerülhető volna, hogy a biztos exisztenciát jelentő földbirtok dobra kerüljön, másrészt az idegen tőke beáramlása lecsorítaná azt a fantasztikus kamatlábat, ami gazdasági életünket fojtogatja.

Hogy nemcsak Erdélyben, hanem az egész országban érzik a tiltó rendelkezésnek káros hatását: bizonyítja az, hogy a kormány foglalkozik azzal a gondolattal, hogy ezt a rendelkezést hatályon kívül helyezze és minden remény meg van rá, hogy a parlament összeülése után megváltoztatják és akkor nem fog semmi sem az útjában állni annak, hogy ingatlan birtokosaink a mai 30—40 százalékos belföldi jelzálog helyett 8 és fél százalékos 35 év alatt amortizálható dollárkölcsönöket kaphassanak.

Politikusok a román-magyar perszonálunióról.

Erdélyben erőteljes propaganda folyik a román-magyar királyság érdekében. Az erdélyi magyar kisebbség összekötő kapocs a két nemzet között.

(Bucuresti, okt. 23.) Az egyik román lap szenzációs cikkben számol be arról, hogy Erdélyben erőteljes propaganda folyik a közös román-magyar királyság eszméjéért. A perszonál unió gondolata nem új. Nyolc esztendővel ezelőtt már igen komoly és előrehaladt tárgyalások folytak ez ügyben... Azóta keveset beszéltek az eszméről és most, amikor az említett román lap mint szenzációt jelentette be olvasóinak ezt a tény és alkalom volt különböző politikussal beszélni a perszonál unióról, egy igen érdekes dolgot figyelhettem meg. Amikor a kérdést feladtam, majdnem mindenütt először csodálkozó arccal fogadtak, de aztán, mikor az illető politikus belemelegedett a válszólásba, már nem tartotta a kérdést annyira „naivnak”. Ha ma még nem is lehet a dologról beszélni, volt legtöbb helyen a válasz, de ki tudja azt, hogy mit hoz a jövő...

Maniu nem nyilatkozik.

Az Athenae Palace-szálloda hallgatóiban sikerült Maniut elcsipennem. Kocsival érkezett, csupán beszaladt a portáshoz megnézni, hogy érkezett-e valamely levele. A portás egy köteg újságot és egy halom levelet adott át neki. Maniu az újságokat visszaadta a portásnak, csak a leveleket vette magához és már is indult vissza a kocsijához.

— Kérem kegyelmes ur — szó litortam meg Maniut — bocsásson meg...

Maniu megáll, rám néz, kezét nyújt.

— Szeretném önöket megkérni arra, hogy ne szólítsanak kegyelmes urnak — mondja, hogy „Maniu ur”, vagy azt se bánom, ha „képviselő urnak” vagy „elnök urnak” szólit, csak ne kegyelmes urnak...

— Ne haragudjon „elnök ur”, de magyar fogalmak szerint miniszteri állást viselt embernek kijár a kegyelmes cím... — de ha úgy akarja, akkor ezentul elnök urnak fogjuk szólítani...

A kocsikint vár és csak most veszem észre, hogy a kocsiban egy ur is várja Maniut.

— Mit parancsol? — kérdezi Maniu — látszik, hogy már nagyon szeretne sietni, de ennek dacára igen udvarias türelemmel áll előttem és csak egy kézmozdulattal int a kocsiban ülő urnak, hogy azonnal jön.

— Mi a véleménye elnök urnak a perszonál unióról?

Maniu rám néz, majdnem zavarba jövök a csodálkozó nézése miatt.

— Hár maguk most ilyen kérdésekkel foglalkoznak? Amikor forr a belpolitika, új párt alakul... ezer tenni való van, akkor önök ráérnek ilyen kérdéssel foglalkozni. Szó sincs róla, hogy egy

ilyen kérdésre válaszolnék... isten vele.

Már ki is sietett Maniu... s én is elhagytam a szállodát, a portás, az ajtonálló, a híftes, a boy és még vagy négy szállodai alkalmazott karörvendő mosolyától kísérelve.

Mit mond Gyárfás szenátor?

A Splendid-szálloda második emeletén, az egyik szobában ülök egy elnyújt ócska diványon és előttem le és fel járkál a szobában Gyárfás szenátor és diktálja a nyilatkozatát. Apró dolgok jellemzik az embereket. A szenátor, amikor járkál a kis szobában, a lábával megigazítja az egyik félrecsuszott szőnyeget, aztán visszanez, hogy az a szőnyegdarabka párhuzamosan áll-e a szekrényvel, de úgy látszik, hogy még mindig van egy pár milliméternyi eltérés, mert mikor járkálásában a szőnyeghez ér, alapos gondtal még igazit egyet rajta.

— A közös magyar-román királyságról mi a véleménye szenátor urnak? — tettem fel a kérdésemet.

— Nekünk, akik úgy érezzük, hogy az erdélyi magyarságnak az a hivatása, hogy összekötő kapcsot létesítsen az egymásra utalt román és magyar faj között, a perszonál unió gondolata szimpatikus lehet, s ismerve Ferdinand király nemes gondolkodását és

Öszinte, vallásos katolicizmusát, bizonyára Magyarországon is igen széles rétegekben volna szimpatikus ez a terv. De azt hiszem, hogy egyelőre nem igen lehet a tervről komolyan beszélni, mivel igen sok ellenzője van. E terv ellen vannak először is Magyaror-

szágon a legitimisták és a köztársasági érzelmiiek. Romániában ellene vannak e tervnek a liberálisok és így az a nézetem, hogy egyelőre nem is lehet komoly, sikeres akciót indítani e terv érdekében...

Tudósító.

Aradiak nótáznak az Amazon fölött.

Két Braziliába származott aradi fiú levelet küldött az Aradi Közlönynek. Mindenütt jó, de a legjobb otthon

(Saját tudósítónktól.) Délamerika hatalmas őserdőkkel borított földjéről, Braziliából hozott ma üzenetet a posta. Kókai Lajos volt világi tanító küldte el az Aradi Közlönynek komoly, intelligens írását, amelyből értékes képet nyerünk erről a különös földről, ahonnan a kivándorlók szárai irták már haza panaszos leveleket és ahonnan misztikus hírek kelnek szárnyra az őserngetegek döbbenetes világáról; az emberévő fákról, ismeretlen emberfajokról, állatokról, amelyekről nem emlékeznek meg a természetdudók és mindezzel, amit a fantasztikumokra hajlamos emberi agy kitermelt magából. A rejtélyek eme világában él Kókai Lajos egy Kiss Ferenc nevű aradi fiúval, aki mel együtt indult el két évvel ezelőtt keresni a szerencsét, azaz inkább a nyugodt, biztos megélhetést.

„Oh, Marosparti Korzó...”

Két éve már — kezdi levelét — hogy bucsut írtettem annak a városnak ahol gyermek és ifju éveimet töltöttem. Két évvel ezelőtt hagytam ott Aradot és azóta kíváncsian keresem azt a sok rosszat, amit otthon Braziliáról olvastam és amivel ismerőseim, barátaim elakartak tántorítani utazásomtól. Örömmel mondhatom, hogy ezekből nagyon keveset találtam. Hamarosan megtanultam itt, hogy nem szabad ártatni magamat a hirtelen meggazdagodás meséivel, de a szorgalmas munka és a nélkülözhetetlen nyelvtanulás nyugodt életet biztosít.

Első állomásom Santoson volt San Paulo volt. Otthon, mint tanító működtem és kevés jártasságom a fizikai munkában, bizony eléinte megnehezítette az életet. Engem is elfogott a pénzszerzés vágya, mint annyi sorstársamat. Szép fizetés reményében kimentünk Kiss Ferencel, aki szintén aradi fiú, az őserdő felmérésére. Szenvedésekkel tele munka volt. Lépten nyomon leselkedtek reánk a mérges kigyók, de nem ez volt a legborzalmasabb rémünk, hanem az a kínzó osipéseket okozó szunyogfajta, amely a maláriát oltja bele az ember véérébe. Mi sem kerülhetünk el ezt a betegségét. Talán az volt a szerencsénk, mert számos társunkat a vadállatok, de legtöbbit a kigyók pusztítottak el. Kórház. Gondos ápolásban részesültünk és néhány hét múlva egészségesen távoztunk el.

Azóta bejártuk ketten az egész Braziliát és mindenütt azt tapasztaltuk, hogy a szorgalmas munka gondtalan életet biztosít. A gondtalan életet csak az anyagiakra értem, mert sok gondot, fájdalmat jelent nekünk a honvágy. Az itteni éghajlat, táplálkozás és társa-

ság már megszokottá vált részünk re, de a legkisebb otthon történt esemény megzavarja lelki nyugalmunkat. Kínzó honvágyat érzünk, amikor az otthon hagyott szülőkre, testvérekre, jóbarátokra, ismerős uccára, korzóra, Marospartra, strandra gondolunk. Ilyenkor fáj-dalmias sóhaj hagyja el ajkunkat: De jó volna, csak egy napra is haza látogatni.

Jelenleg Brazília északi tartományában Amazonasban vagyok.

Ahol nem ismerik a kenyeret.

A lakosok nagyrésze bennszülött indián, akik még elzárkóznak a kultúra eredményeitől és nagyon primitív életet élnek. Pálmakunyhót építenek a folyó partjára és főfoglalkozásuk a halászat. Az Amazon óriási halállománya nyújtja táplálékukat, pénzre nincs szükségük; ha ruha kell nekik, kapnak cserébe halért. Az erdő adja a gummit, a kakaót és a gesztenyét. Ezeket már többnyire európaiak, kultureszközökkel termelik ki. A kenyeret falvakban egyáltalában nem ismerik. Városban is csak az európaiak fogyasztják. A bevándoroltak között van portugál, olasz, török, siriai, angol és német. Kettőnkön kívül még egy magyar van itt, de az ritkán tartózkodik a városban. Ennek az embernek érdekes és veszélyes foglalkozása van; állattömő. Egy motorcsónakkal bekalandozza a folyót és vadászik. Az elejtett vadakat preparálja és egy hamburgi cégnek küldi el.

Mi a fővárosból Rio de Janeiroból jöttünk ide egy brazilai személyszállító hajóval. Tizenhét napig tartott a tengeri út és Victoriába kötöttünk ki. További tizenegy napi tengeri út után elérjük az Amazon torkolatát. Az Atlanti Óceán szép sötét kék vizét felváltotta az Amazon sárgászürke víztömege. Hajónk Manajó sziget megkerülésével ment fölfelé az Amazonon. Két oldalt az őserdő félelmetes szépsége, a természet teljes pompájában mutatkozott. Vadállatok bömbölése zúgott ki az őserdőből. A partokon néha felbukkant egy-egy megrémült jaguár, vagy más állat, amely a hatalmas hajótól bemenekült a fák közé. Nem volna tanácsos itt partra szállani. Rengeteg óriási és mérges kigyó, tigris mindenféle fajta majom veszélyeztetné az ember életét.

Julius 24-én érkezünk meg Manausba. Különös, szinte megdöbbentő ellentét az őserdőből egyik órától beérkezni egy városba, ahol emeletes paloták, villamoskocsik, villanyvilágítás és európaiasan öltözött emberek vannak. Már a nyelvet annyira bírom, hogy hegedűtanítással foglalkozhatom. Az itteniek nagy-

szeretik a zenét és kevés ház van, ahol nem volna zongora. Estenként felhangzik a hegedű hangja és panaszosan száll az Amazon fölött, arra ahol érik a szép magyar nótákat, ahová vágyaink elkalandoznak és ahol gondolataink megpihennek és amit úgy hívnak, hogy — Otthon.

Kedélyes betörők.

Nem találtak pénzt — megitták a bort.

(Saját tudósítónktól.) Vakmerő betörés történt az éjszaka Aradon Markovics Sándor szállítási irodájában. A betörők az ucca felől felfeszítették az ajtót és behatoltak a helyiségbe. Ott kinyitották a szekrényeket, megpróbálták felfeszíteni a páncélszekrényt is, de kísérletük sikertelen maradt. Miután az irodában nem találtak számukra értékesebb tárgyakat, lementek a pincébe, ahol összezsúrdtek minden elérhető holmit. Közben egy boros üvegekkel telt ládára akadtak, amelynek tartalmából öt üveggel elfogyasztottak, a többit pedig magukkal vitték.

A betörést ma reggel az iroda

A kisebbségi kérdés a minisztertanács előtt

Bucsan államtitkár beszámolt a kisebbségi vezetőkkel lefolytatott tárgyalásairól. — Tizenötezer önműködő telefonkészülék Romániában

(Bucuresti, október 23.) Ma délután Averescu tábornok elnöklésével minisztertanács volt, amelyen Bucsan államtitkár beszámolt a kisebbségek vezetőivel, az utolsó napokban folytatott tárgyalásairól. Közölte, hogy a kisebbségek kívánságai főleg iskolakérdésekre vonatkoznak.

Popovici Dori bukovinai miniszter előterjesztést tett, hogy a cernovici ismeretes érettségien elbuktak diákok számára tüzzenek ki újabb érettségi terminust. A kérdést tanulmány tárgyává tették.

Aki favágókat akart kirabolni.

Ujszentannán egy revolveres rabló megtámadott egy munkáscsoportot. — Harc az erdőben. — Elfogták a vakmerő bandiát.

(Saját tudósítónktól.) Vakmerő rablótámadást kísérelt meg tegnap este az ujszentannai erdőben Adelman Károly ujszentannai ember. Adelman az alkony beálltával kiment a községhez közeli erdőbe, ahonnan fát akart hozni. Az erdőben, tűz közé telepedve, néhány favágó pihent. A favágók, mikor észrevették Adelmannt, magukhoz hívták, hosszabb ideig elbeszélgettek vele.

Később, amikor a favágók körül többen már elszunyadoztak, Adelman hirtelen revolvért rántott elő és a munkások pénzét követelte. A favágókat az első pillanatban meglepte ez a váratlan fordulat és már kénytelen-kelletlen engedelmessé akartak az elszánt ember parancsának, amikor többen hátulról rárontottak Adelmanra és letépték. Adelman azonban sikerült kiszabadítania magát és ekkor formális harc indult meg a favágók és a vakmerő ember között, aki egy fa mögül egymásután több lövést

Napierkowska Kisasszony az Opera Comique tagja így nyilatkozik: „A Cadum szappan rendkívül mértékben simává és frissé teszi a bőrt, és így ez a legjobb toalettszappan.” A Cadum szappan tudományos eljárással állítatik elő, elsősorban anyagokból, a bőr teljes frissességben és egészségben őrzi meg és megadja neki természetes szépségét.

kinyitásánál vették észre és azonnal jelentést tettek a rendőrségnek. A helyszínen megjelent ügyeletes komisszár és a detektívek megállapították, hogy a betörők három lehetnek és ismerték a helyiségek berendezését. A nyomozás megindult és a rendőrség olyan adatok birtokába jutott, hogy a betörők letartóztatása csak órák kérdése.

Valeanu közlekedésügyi miniszter egy svéd társaság ajánlatát terjesztette elő, amely összesen tizenötezer önműködően kapcsoló telefonkészülékeket akar Romániának leszállítani. A kérdés tanulmányozását egy szakbizottságnak adják ki. A kormány elvileg hajlandónak mutatkozott az ajánlat elfogadására és leszögezte hogy az automatikus rendszerű telefonokkal nem csupán a fővárost, hanem a nagyobb vidéki centrumokat is el akarja látni.

adott le a favágókra. Az egyik favágónak felsőlábászarába furdott egy golyó és combját teljesen szétroncsolta. A lövések zájára figyelmessé lett erdőőrök váratlan megjelenése szabadította ki a munkásokat szorongatott helyzetükből. Adelman Károlyt, akit csak nagy erőfeszítéssel tudtak lefegyverezni, ma reggel az aradi ügyészségre szállították be. Kihallgatásakor beismerte rablási szándékát, de azzal védekezett, hogy erre nagy nyomora készítette. Állítása szerint az össztűzést a favágók egyike kezébe s ő önvédelemből volt kénytelen fegyvert használni. Adelman Károly ellen rablás kísérlete s súlyos testisértés vétsége címen indult meg az eljárás.

— Kerékpár-engedélyek átvétele. Az aradi államrendőrség felhívja a kerékpártulajdonosokat, hogy engedélyek átéléte véget tekintkezzenek a közlekedési ügyosztályon.

Egy magyar huszárezredes özvegyének kálváriája

Lemondott a kegydíjáról, hogy gyermekeit nevelhesse. — Esztendőig nyomorgott Aradon, amíg végre eljött érte a várvavárt fia.

(Saját tudósítónktól.) A folyton lüktető Élet annyi tragédiát produkál, hogy az ember szinte rászomjazik egy szép, derűsvégű történetre. Annyi fájó könny, sóhaj, szomorúság sugárzik naponta a fekete betűk tömegéből, hogy szükség van arra a kis vigasztalásra, amelyet a boldogság képe nyújt nekünk, e viharos kor törtetőinek. És talán ez az oka annak, hogy most krónikába rögzitem özvegy károsi Károssy Jenőné, volt magyar huszárezredes özvegyének történetét.

Amikor egy anya feláldozza magát.

Károssy Jenő huszárezredes volt Lőcsén, ahol szerényen, boldogan élt feleségével, született Délcse Zsuzsannával, egy ősi magyar nemesi család gyermekével. Két évtizede annak, hogy a könnyörtelen kaszás rásuhintott a daliás ezredesre, aki halálával nagy gondban hagyta feleségét és négy gyermekét. Egy szép, díszes katonatemetés után az özvegy gondolkodni kezdett a jövőn, amely bizonytalanul meredt a gyászoló család elé. Nem hiába volt azonban özvegy károsi Károssy Jenőné katonai felesége, gyorsan vágta ketté a gordiusi csomót. A kicsiny nyugdíjból amúgy sem tudta volna neveltetni gyermekeit, tehát Bécsbe utazott és kihallgatásra jelentkezett a k. u. k. Kriegsministeriumnál. Ott keresztülvitte, hogy az állam vállalja el gyermekei nevelését, neki azonban le kellett ezért mondani az özvegyi kegydíjról. Könnyű szívvel tette ezt az özvegy, hiszen gyermekei jövőjét biztosítva látta ilymódon. A két leány a soproni nevelőintézetbe került, ahol kizárólag katonatisztek leányai tanultak, a fiukat a Ludóvárában helyezték el. És károsi Károssy Jenőné búcsút vett gyermekeitől és elindult bizonytalan utakon szerencsét próbálni...

Munka, Kórház, nyomor...

A kegyetlen Sors pedig kacagva lapdázott kényre-kedvre kiszolgáltató áldozatával. Az özvegy egy beszerce megyei faluban gazdasszony lett, innen tovább sodorta az élet, az Alföldre került, majd Aradra jött. Itt egy aradi uriaszonnánál lett házvezető. Keményen dolgozott a mindennapiért, míg családjának gögös rokonai megtagadták az összeköttetést az „alárendelt állásu” özvegyvel. A gyermekei is igen ritkán adtak magukról hírt. Közben újabb szerencsétlenség történt vele. Ablaktisztítás közben a tragikusorsú asszony az emeletről kiesett az uccára. Csődület, rendőr, orvos és a huszárezredes özvegyével futott a csilingelő mentőkocsi az újabb stáció felé. Azonnal megoperálták, ballába azonban áldozatul esett: amputálni kellett. Két hosszú esztendeig kínlódott az asszony, akinek a gond, a fájdalom fehérre

festettek egykor szép haját, a rideg szobában, kemény kórházi ágyon, idegenek segélyére szorulva. A két kinos esztendő elteltével pedig egy jószívű varrónő, aki maga is szegény volt, vette magához és tartotta. A szerencsétlenségről értesítették az egyik leányát, aki most egy ismert budapesti tanár felesége, azonban válaszul csak néhány soros, hideg részvétlevelet kapott. A gyermek emnyire értékelte anyja áldozatát...

Révben...

Nemsokára ismét házvezetőnői álláshoz jutott. És most annyi évi küzdelem, keserűség és nyomor után a Sors pihenni hagyta meggyötört áldozatát. Egyik fia — a másik a háborúban elesett — Károssy István a Budapesti térképészeti intézet főhadnagya elhatározta, hogy meglátogatja édesanyját. Aradra jött és egy fenséges pillanában egymás keblére borultak. Az anya, aki mosolyogva dobta oda a biztos kenyeret gyermekeiért és a fiu, aki talán ebben a pillanatban érezte át csak az anyai önfeláldozás nagyságát. És elhatározták, hogy véget vetnek a küzdelemnek. Özvegy Károssy Jenőné otthagyja állását és Budapestre költözik fiához, hogy ott nyugalomban leélje élete hátralévő napjait. Az őz asszony pedig könnyekkel szemében készülődik az annyira vágyott és megérdemelt nyugalmas rév felé... a kálvária a Sors mosolygó szeszélyéből végetért...

Marosi Rudolf.

Colban Eric Bethlen György grófnál.

A népszövetségi főtitkár informatív látogatásai Kolozsvárott. — Csaknem 100 erdélyi községet keresett fel.

(Cluj—Kolozsvár, október 23.) Colban Eric a népszövetség kisebbségi főtitkára ma Kolozsvárra érkezett. A főtitkár közel száz erdélyi falut látogatott meg. Kolozsváron ma délelőtt Colban Eric meglátogatta a püspöki kar tagjait és a Magyar Párt vezetőit.

Bethlen György grófnál Stoica követségi tanácsos kíséretében járt a főtitkár. A látogatás után Bethlen György gróf kijelentette

a sajtó munkatársainak, hogy Colban Eric a népszövetség kisebbségi politikájáról beszélt előtte hosszabban, viszont ő az itteni politikai helyzetet vázolta és a kisebbségi ügyeket sorakoztatta fel előtte. Különösen az iskolakérdésekről beszélt a Magyar Párt elnöke hosszabban a népszövetségi főtitkárval.

Petrescu Comnen, Románia svájci követe is Clujon tartózkodott ma.

Életfogytiglani fegyházra ítélték Léderernét.

A Kuria végső fokon ma mondta ki az ítéletet. Léderer Gusztávot kivégzik, vagy elmeógyógyintézetbe viszik.

(Budapest, október 23.) A Kuria ma hirdette ki harmadfokú ítéletét Lederer Gusztávné, a rablógyilkos csendőrfőhadnagy feleségének bünpörében, aki mint emlékeztetés, segédkezett férjének Kodelka Ferenc nagyvágó meggyilkolásában és kifosztásában. A mai ítélettel, amely már a negyedik Ledererne ügyében, a Kuria életfogytiglani fegyházra ítélte Lederer Gusztávnét és ez az ítélet már jogerős.

A Kuria ítéletének indokolásában azt hangsúlyozta, hogy a büncselekmény elkövetésében az asszony a nagyobb bűnös, mert gyenge akaratu férjét ő vette rá a gyilkosságra. Enyhítő körülménynek tudták be, hogy az asszony férjében nem találta meg a visszatartó és fékező erőt, amire abnormális szertelenségei miatt szüksége lehetett volna. Ledererne egész élete nem volt normális és cselekedetei bizonyosan túllépték a korlátoltság határait. Enyhítő körülménynek vette még a Kuria azt a lelki gyötrelmet is, a melyet öt hónapon keresztül kel-

lett kiállania az elsőfoku halálos ítélet miatt és ez a vádlott asszonyt erősen megviselte. Ez volt annak indító oka, hogy nem ítélték halálra, hanem csak életfogytig tartó fegyházra.

A halálraítélt Lederer Gusztáv ügyével a legközelebb foglalkozik a legfelsőbb honvédtörvényszék. Lederer Gusztáv annak idején megnyugodott a halálos ítéletben, míg védője kegyelemért folyamodott. A katonai perrendtartás szerint azonban az ítélet jogerőre emelkedett, mert csakis az elítélteknek van joga kegyelmet kérni. A főhadnagy ügyét addig azonban nem intézték el véglegesen, amíg feleségének a büntetése jogerőssé nem vált.

Közben Lederer Gusztáv olyan viselkedést tanusított, ami arra mutatott, hogy a rablógyilkos csendőrfőhadnagy elmebajos lett és az elrendelt orvosi vizsgálat is megálapította az elmebaj tünetinek jelentkezését. Ledererne jogerős elítélésével újabb szakértői vizsgálatnak vetik alá Lederer Gusztávot és ennek a vizsgálatnak az eredményétől teszik függővé, hogy kivégzik-e vagy pedig elmeógyógyintézetben helyezik el.

Crisoveloni a ravatalon

Végrendelet nélkül halt meg Románia nagy bankára.

(Bucuresti, október 23.) Az összes fővárosi lapok sajnálkozással állapítják meg Jean Crisoveloni bankárnak korai halálát és kijelentik, hogy Románia nagy pénzügyi szervező zsenit veszt el az elhunytban. Az Argus azt írja, hogy az ő terve volt a természetes inanszirozása és a lej stabilizálására vonatkozó akció keresztülvitele. Ma délelőtt a halottat bebalzsamozták. Mindazok a kereskedelmi és pénzügyi vállalatok, amelyeknél az elhunyt részes volt, kitűzték a fekete zászlót. — Crisoveloni bankár holttestét holnap, az egyik gör. kel. székesegyházban felravatalozzák, kedden pedig a Tutova megyei Vidhigani községben eltemetik. A bankár végrendelet nélkül halt meg. Egész vagyonát tizenhét éves fia öröklé, aki hétfőn érkezik haza Párisból.

Lezuhant az oltárról.

(Eger, okt. 23.) Hlavnyai Károly 25 éves minorita kandidátus tegnap délben az egeri minorita templom oltáráról, körülbelül 4 méter magasságból leesett az oltár lépcsőjére és hátgerinctörést szenvedett. Hlavnyai Károly tegnap délelőtt sekrestyési teendőit végezte a templomban. Leakartotta az oltárt, a vázába helyezett hervadt virágokat frissokkal cserélte ki, majd létrán felmászott az oltár felső részére, hogy az ott elhelyezett virágcserepeket is lehozza és megöntözze. Amint a cserép után nyult, vigyázatlanul mindkét kezével elengedte támasztékát, megcsuszott és a következő pillanatban kétszer megfordulva a levegőben, hanyatt-homlok zuhant a négy méteres magasságból az oltár lépcsőjére. Az ifju papnövendék a hátára esett és eszméletlenül maradt ugyan, de teljesen tehetetlenül hevert a lépcsők előtt.

A delet is elhárangozták már, s a kandidátusok már az oltárra gyülekeztek s feltűnt nekik, hogy még mindig nincs köztük a Károly testvér. Az egész ház a keresésére indult, végre valakinek eszébe jutott, hogy látta őt délelőtt a templomban menni.

Rosszat sejtve, benyitották a sekrestyéből a templomba és elszörnyedve látták az oltár előtt vonaglani Hlavnyai Károlyt, akit azonnal a kórházba szállítottak.

A kórház orvosai azonnal kezelés alá vették és a vizsgálatok során hátgerinctörést és az ennek következtében beállott altestbénulást állapítottak meg. A szerencsétlen fiatalember állapota életveszélyes.

— Háztulajdonosok figyelmébe. Az aradi rendőrprefektúra felhívja az aradi háztulajdonosokat, vagy megbizottait, hogy hétfőtől kezdve délelőtt 8—1 óráig és délután 4—7-ig jelekezzenek az első kerületi rendőrségen. A jelentkezőknek be kell dikálniok a házaikban lévő lakásokat és egyéb helyiségeiket. A rendelet szerint a lakásösszeírásokat két napon belül be kell fejezni.

Önnek nincs szüksége

arra, hogy gyomor- és bélbántalmait miatt állandóan szenvedjen, amikor köztudomású, hogy a világhírű és mindenki által legelsőnek elismert IGMÁNDI keserűvíz azonnal megszünteti a rendszerint fenti bajokból eredő fejfájást, csökkenti a vérnyomást az agyban és megátalítja az érelmeszesedést. Emésztési zavaroknál éhgyomorral már fél pohár langyos IGMÁNDI keserűvíz elegendő. — Kapható kis- és nagy üvegben Arad és vidékén, gyógyszerüzletekben és fűszerüzletekben. 4659

Művészet.

Bohémek.

Operaelőadás az aradi színházban

A színházi kultúra igazi értékét reprezentáló operaelőadások megszervezéséért Róna Dezsőt minden dicséret megilleti és elismerésreméltó Szendrey Mihály tárogató munkássága is, aki Arad zeneértő közönségének is nyújtani akar valamit. A ma esti operaelőadás, amely Róna együttesének bemutatkozása volt, azonban csak a félsiker jegyében folyt le és csak félmunkát végeztek akkor, ha nem követnek el minden a mai hibák és hiányosságok kiküszöbölésének érdekében. Puccini örökségét melódiai és a „Bohémek” meséjének romantikus kerete kiváló tolmácsokra találtak Lévay Ilonka és Kertész Vilmos személyében, akik a legszentebb művészet jegyében szolgálták az opera kulturáját. Lévay Ilonka szopránja a legszebbek és legjobban kulturáltnak közül és a játékában is kitűnő. Kertész Vilmos tenorja régi ismerősünk, amelyet ezúttal is igaz gyönyörűséggel hallgattunk. Róna Dezső dísznőként énekel és játékos kedvvel mozog. Pompás baritonja és színészi kvalitásai részt kérnek partnerei sikeréből s méltóan illeszkedett az együttesbe a szép hangú és talentumos Horváth Mici is. Csányi Mátyás és a zenekar hívásuk magaslatán állottak. A rendezés, a kórus és a többi szereplők azonban feltűnően rossz staffázst jelentettek. A főszereplőknek azonban sokat tapsolt a félház közönsége, mert csak félház volt, de legközelebb bizonyosan minden helyet meg fog röltetni Arad szepet és értékeset szerető közönsége — mérsékelttelb helvárok mellett. (b. i.)

* A „Hamelni patkányfogó.” (Gyermekelőadás az aradi színházban.) Nagyszerű ötletet valósított meg ma délután az aradi színház igazgatósága. Aradi műkedvelő gyermekek egy szép Grimm-mesét, a „Hamelni patkányfogó”-t adták elő minden jó gyermek igaz öröme, akik ez alkalommal majdnem zsufolásig megtöltötték a színház nézőterét. Az előadás minden szereplője derekasan állotta meg a helyét, sőt többen jelentősen túlszárnyalták a dilettáns nivót, élükön a kiváló Paál Arankával, aki már beérkezett táncművész. Paál Aranka, a kitűnő Janikovné tanítványa, nagyon kedves jelenség és minden számát zúgó tapssal jutalmazták. Táncszáma kiforrott tudásról és kivételes művészi képességekről tettek tanúságot. — A délután egyik fénypontja volt Bruan Zsuzsikának, egy pöttyömnyi szőke kis babának a száma, aki gyönyörű balletjével frappirozta a közönséget és valóságos primadonnasikert aratott. Küry Klárka, a jól ismert gyermekprimadonna balletjei ismét hatásosak voltak. A címszerepben kedvesen csevegett és énekel. Úgyes volt Kreis Margitka is és azok is, akik a nagy balletben résztvettek: Knall Margit, Nyári Magdus, Spiegl Etus, Baumgartner Mancsi, Diernbeck Gizi, Sugár Gitta, Rosenberg Ilona, Maróczy Margit. A darab többi főszerepeiben a népszerű kis Bérczy Gyurka ragyogtatta a komikumát, nagyon bájos volt Mezei Lili, jók

Egy karrier utja a hullámsirig.

Davist, a dollárkirályt tönkretette a floridai ciklon. — Hogyan lett a rikkancsból Miami leggazdagabb telekspekulánsa? — „Egy ember leesett a fedélzetről”!

(London, október 23.) Megírta az Aradi Közlöny, hogy néhány nappal ezelőtt feltűnést keltő és furcsa eset történt a White Star Line Majestic nevű óceánjáró gőzösen. Az óceánjáró személyzete a gőzösnek a cherbourg kikötőbe való befutása után állapította meg, hogy egy Amerikában hajóra szállott utas utközben nyomtalanul eltűnt a hajóról. Azonnal bevezették a vizsgálatot és eddig még nem tudták kétséget kizáróan megállapítani, hogy az eltűnt utas: D. P. Davis multimilliomos öngyilkosságot követett-e el avagy pedig szerencsétlenség áldozata lett. Davis a nemrégiben cipusztult Miami egyik leggazdagabb embere volt, de a cylon következtében teljesen tönkrement és ezért az amerikai utas önként vált meg az élettől.

D. P. Davist Amerikában mindenütt ismerték és karrierje a legtipikusabb amerikai karrierek közé tartozott. Davis rikkancsból küzdötte fel magát dúsgazdag floridai telektulajdonossá. Miami világlágyúvá váló kiépítésének idején már óriási vagyona volt Davistnak, aki vagyonát szerencsés telekspekulációkkal szerezte. — Tampa környékén egy egész szigetet vásárolt meg, amelyet mesterséges uton kisebb szigetekké alakított át, ezeket Davis-szigeteknek nevezték el és Davis nagy nyereséggel adott tul rajtuk. Ezen az üzleten nem kevesebb, mint huszonöt millió dollárt keresett és

voltak Boros László, Friedmann József, Márton István, Pally Paula, Czifra Joli, Sugár Ica, Erős Irén, Agai Margit, Dálnoky Nusi és Grünzweig Margitka. A betanítás a sokoldalú Faludy Károly hozzáértését dicséri, a táncok betanításáért pedig Janikovné illeti elismerés. (s. p.)

* Az aradi városi színház műsora. Kedden, 26-án délután fél 6 órakor mérsékelt helyárrakkal: Muzsikus Ferkó. Szerdán, 27-én este: Alexandra. Csütörtökön, 28-án délután fél 5 órakor: János vitéz. (Ifjúsági előadás.) Pénteken, 29-én délután fél 6 órakor, olcsó helyárrakkal: Marica grófnő. Szombaton, 30-án délután: Orlov, operett. (Gyermekműkedvelőkkel.)

* Csaknem komplett már a nagyváradi színház. Oradea-mareról jelentik: Erdélyi Miklós, a nagyváradi színház új igazgatója, aki november elején kezd meg a váradi színház új szezonját, most fejezte be színházát szervezését és bár a társulat többé-kevésbé teljesnek mondható, még néhány új taggal fogja szaporítani jelenlegi gárdáját. A színház bonvivánja Tompa Béla lett, egyik komikus Stoll Béla, táncoskomikus Felhő Ervin, drámai hőse Horváth László, a primadonnája a Budapestről visszaszerződött Aggházy Melinda, a szubrettprimadonna az ugyancsak Budapestről szerződött Mende Klári, drámai szende Zahler Magda s koloraturékes nő Tóth Pálma, akik szintén budapesti színházak tagjai voltak. A

ez a hatalmas tőke arra ösztökölte, hogy új és nagyszabású spekulációs vállalkozásokba bocsátkozzon.

Davistnak szerencsés keze volt. Nemsokára már negyven milliósvagyion ura lett és ez volt karrierének csúcspontja. Davis szerencséje azonban megfordult, mert azt a vagyont, amelyet floridai spekulációkon szerzett, ugyancsak telekspekulációkon veszítette el. A még megmentett és még mindig tekintélyes vagyonát azonban az emlékeztető floridai ciklon teljesen elpusztította és Davis újra ott állott, ahol karrierje kezdetén.

Amikor Davis a Majestic gőzösen európai utjára elindult, akkor már a közudatba is átlépett, hogy ő is azok közé a milliommok közé tartozik, akik az elemi csapás következtében teljesen tönkrejutottak. Southampton felé futott a Majestic amikor az óceán közepén elhangzott a kiáltás:

— Egy ember leesett a fedélzetről!

Rövidesen megállapították, hogy az egyik első osztályú utas zuhant a tengerbe és ezért a gőzöst megállították, amely egy óra hosszat állott a szerencsétlenség színhelyén. Hiába kutattak azonban az eltűnt utas után, még a holttestét sem sikerült a hajó fedélzetére hozni. Az óceánjáró gőzös szirénája ismét megszólalt és elindult Europa partjai felé, s kikötése után állapították meg a tragédia körülményeit.

kultuszminiszter ugyanis arra való tekintettel, hogy Erdélyi később kapta kézhez a koncessziót amikor már a legtöbb erdélyi színház megengedte más igazgatóhoz, megengedte Erdélyinek, hogy Budapestről több színházat hozzon be Erdélybe.

* A hétfői Alarcosbál előadásra a bérlők felkértek, hogy a különbözőzetet a színház pénztáránál lefizessék.

* Az Alarcosbál hétfőn. Az új operaegyüttes szombati bemutatkozása hatalmas sikerrel járt. Zsufolt ház nézte végig a Bohémek pompás előadását és a közönség valóságos ünneplé a szereplőket. A Róna Dezső által szervezett operaegyüttes Puccini után most Verdi egyik legnagyobb alkotását, az Alarcosbált hozza színre hétfőn este. A főbb szerepeket Lévay Ilonka, Kertész Vilmos, Róna Dezső, Ladiszlay, Kövály és még más kiváló színészek játsszák. Az énekkart és zenekart ezúttal is lényegesen kibővítették, úgy, hogy minden tekintetben stílusos előadást lát Arad zenekedvelő közönsége. A mérsékelttel fel-emelt jegyeket már árusítja a színházi pénztár.

* Két operett és egy színmű szerepel a színház vasárnapi programjában. Délután három órakor fényes kiállításban, premier-szereposztásban a Marica grófnő megy; hat órakor a szezon nagyszerű színművét, az Őszi szerelem című darabot játssza a prózai együttes. Este kilenc órakor Muzsikus Ferkó, ez a slágeroperett kerül színre.

* A román előadások napján a magyar színház csak délutáni előadásokat tart.

Oromulu

a bankárok kiáltványáról A Banca Nationala kormányzója boldogan írta alá a manifesztumot, amely szép eszméket tartalmaz.

(Bucuresti, október 23.) Oromulu, a Banca Nationala kormányzója nyilatkozott a nemzetközi gazdasági manifesztumról, amelynek aláírói között köztudomásulag a Banca Nationala kormányzója is szerepel. Kijelenti, hogy a manifesztum szövegével szemben nem élt semmi fenntartással és boldog, hogy Románia nem mulasztotta el az alkalmat, hogy egy ilyen nagy eseménynél képviselve legyen.

Sohasem helyeselte a megszorítások gazdasági politikáját, annál kevésbé, mert a szabadforgalom olyan szükséglet gyanánt jelentkezik, amely elől egyetlen állam sem vonhatja ki magát. Minden állam exportálni akar és minden államnak szüksége van importra. A manifesztum egyébként olyan szép eszméket és célkitűzéseket tartalmaz, amelyekre készséggel kell aláírni mindenkinek, aki valami jobbat kíván. Egyelőre boldogoknak kell lennünk, hogy ha már nem is tudjuk elérni az ideális célt, legalább a háború előtti gazdasági viszonyokat sikerüljön vissza szerezniük.

Az előkelő világ

Épp úgy mint a középosztály, évtizedek óta használja arcának és kezének biztos eredményű és tökéletes sikert hozó ápolására

DIANA krémet

DIANA szappant

DIANA pudert

Ne járd a charlestont!

Mint ismeretes, a rendőrség betiltani készül a charlestont, mivel e táncot az egészségre károsnak találja. Kijelentem, hogy a rendőrség ezen intézkedését én csak helyeselni tudom. Alább felsorakoztatom érveimet, amelyekből ki fog tűnni, mennyire megtámadja az emberi szervezetet ez az ördöngös charleston.

Először is a charleston igénybe veszi az összes izmokat, főleg, ha humoreszok készül róla. Mert ez esetben még a nevető izmok is funkcióba lépnek.

Másodszor a charleston megzavarja a szív működését. Sok esetben szívhajt okoz. Valóban magam is tapasztaltam, hogy azok, akik a charlestont nem tudják járni, bizonyos szívfiájdalommal nézik a táncosokat.

Harmadszor megláthatja a charleston az idegeket is. Megfigyelhető, hogy a konzervatívabb gondolkodású embereknek ez a tánc csakugyan az idegeire megy.

Negyedszer a charlestont veszélyeztet a szemet azokét is, akik nem táncolják. Tessék csak elképzelni, még a rendőrségnek is szemet szurt.

Ötödször a charlestonozó férfiak leg többjét erős, sőt határozottan heves szédülés fogja el. Pláne, ha táncosnőjük szépsége megigézi őket. Ez esetben a charleston még az elmeállapotot is befolyásolja. Sokan ugyanis az eszüket veszítik.

Végül a charlestont járó férfi táncosnőjével esetleg házasságra is léphet, ez pedig csakugyan a legveszélyesebb lépés.

Aradon még a zálogház sem tud megélni.

Nagy a forgalom, de nem váltják ki a zálogtárgyakat. — Osódba került Arad egyetlen „hitelintézete“.

(Saját tudósítónktól). Nekrológot akarok írni az egyetlen aradi zálogházzal. Furcsa dolog, de így van; nyomorról, pénziánnyról, gazdasági krízisről és egyéb, különösen a háború után aktuálisá vált frázisokról beszélünk folyton és az aradi zálogház haldoklik. Logikus az volna, hogy amilyen mértékben fogy a pénzünk, olyan mértékben virágozzanak a zálogházak, mert a zálogház a nyomorból, a szegénységből táplálkozik. Ezek szerint Aradon gondtalan, boldog életet kell találnunk minden házban, minden családban. Uglátszik mintha Aradon nem volna szükségben élő emberek, akiknek párnájuk, utolsó ruhadarabjukat kell zálogházba tenniük, hogy éhen ne haljanak, vagy félre fát szerezzenek, mert hiszen Aradon nem tud megélni a zálogház.

Különös, hogy Erdély minden városában virágoznak ezek az intézmények és Aradon azon törik a fejüket, hogy a lehető legrövidebb időn belül likvidálják. Vajon mi lehet ennek az oka? Tényleg Arad volna a városok Eldorádója?... Nem, nem így van. Az a helyzet, hogy Aradon még a zálogház sem tud megélni.

Meglátogattuk ezt a helyet. A hová csak akkor megy az ember, amikor már a reménységét is elvesztette, ahol hatalmas páncélszekrények mélyében gyémánt diadémok, arany karperecek, csillogó ékszerek, sűrűk a nyomor. Ahol selyem és csikos paplanok, toltól duzzadó párnák, számokkal ellátott télikabátok és ruhák panaszkodnak a nélkülözésről. Kendőbe bugyolált lányka jött be.

— Azt izente a naccsága, tessék ezt meghosszabbítani.

Egy zálogcédulát nyújt át. A zálogos számol. Kamat, kamatos kamat, késelem és egyéb költségek. A leányka fizet és visszakapja a meghosszabbított zálogcédulát.

— Tetszik látni kérem — szölt a zálogos — ez így megy naponta számtalanszor. A forgalom miatt nem volna okunk a panaszra; százan és százan keresnek fel bennünket. De a legkritikább esetben azért, hogy kiváltsák a zálogba tett tárgyaikat, hanem, hogy ujjakat hozzanak, vagy a lejárt zálogcédulát meghosszabbítsák. Alig jön be valami pénz és rengeteget adunk ki. Ez az igazi szegénység. A központ nem győz minket pénzzel és arra gondolt, hogy egy-két hónapra belül felosztatja ezt az egyetlen aradi zálogházat.

Ujabb áldozatai jönnek a sorsnak. Egy hölgy. Selyem sálba van a feje begöngyölve. Ugy elakarja az arcát, hogy csak az orra és szemei látszanak ki. Ruhája finom kelméből készült és látszik rajta, hogy kalapot szokott viselni. Ridiküljéből egy briliánsokkal kirakott arany karkötőt vesz ki. Ajkai remegnek, mondani akar valamit, de hallgat és átnyújtja az ékszer. A zálogosnak nem kell magyarázni. Ő tudja, hogy a narzságos asszony nem azért

jött, hogy egy hasonló ékszeret vásároljon.

— Elég lesz háromezer lej rá? Az asszony suttogva mondja: — Csak kettőt tessék adni.

Megkapja a pénzt és nesztelenül gyorsan suhan ki; az ajtó nyitva felejtette. Még ketten várakoznak. Az egyik hosszabbit, a másik — egy hordár — elegáns női bundát tart kezében. A nagy irodahelyiségben varrógépek sora koznak egymás mellett. A falnak dölve kerékpárok kerekerei hajlanak jobbra-balra. Ott egy szek-

A német kormány az excsászár visszatérése ellen

Hazatérése izgalmat keltene az országban és veszélyeztetné a köztársaság alkotmányát.

(London, október 23.) A Reuter Távirati Iroda Vilmos excsászárnak Németországba való visszatérésevel kapcsolatos híreszteléseknek megbízható helyről arról értesül, hogy az excsászár eddig semmiféle kérést nem intézett a német birodalmi kormányhoz visszatérésére vonatkozólag. Ha azonban ezt megtenné, feltétlenül visszautasító választ kapna.

A német kormánynak eltökélt szándéka, hogy semmiestre sem

Kétszeres gyilkosság a pásztorórán.

Egy uccaleányt és vendégét meggyilkolta a féltékeny szerető.

(Falticeni, október 23.) Borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott kettős gyilkosság történt az elmúlt éjjel Falticeni egyik külvárosában. Dodoa Pascu negyven éves gesztenyesütő tegnap este egy Viorica nevű uccaleánnyal mulatozott egy kocsmában, majd éjjelután a leány lakására mentek. Ugy hajnaltájban a szomszédok borzalmas sikoltozásokra lettek figyelmesek. A kétségbeesett segítségkiáltások a leány szobájából hallatszottak, mire a házbeliek közül többen feltörték a szoba ajtaját. Alig léptek azonban a szobába, a sötétben több revolverlövés dördült el s a golyók a segítségre siető emberek feje fölött sivitottak el, míg egy golyó az egyik embert a vállán megsebezte.

A lövések zajára több rendőr is megjelent akik aztán a házbeliek segítségével butordarabokat tolvaj maguk előtt, a szobába nyomultak. A felgyújtott villanyfénynél aztán iszonyatos kép tárult a szemük elé. A szoba padlóján hatalmas vértócsában feküdt Dodoa Pascu, akinek a fejét kegyetlenül szétzúzta gyilkosa. Az ágyban pedig vérbe-fagyva, holtan találták Vioricát, az uccaleányt. Ennek a szerencsétlennek az alteste volt felhasítva. A gyilkosnak azonban már csak hült helye volt. A lövések nyomán keletkezett zürzavarban kinyitotta az ablakot és a sötét uccában sikerült elmenekülnie. A rendőrség a leány ágya alatt több cigarettavéget talált s így valószínűnek tartják, hogy a gyil-

kos előzőleg hosszú ideig tartózkodott az ágy alatt és arra várt, hogy áldozatai elaludjanak. A szobában heves dulakodás nyomai látszanak. A gyilkos sokáig viaskodott a jól megtermett gesztenyesütővel, amíg végre is végezhetett vele.

A rendőrség az a vélemény merült fel, hogy a gyilkos rablási szándékból rejtőzhetett el a lakásban, azonban a segítségre siető emberek váratlan megjelenése megakadályozta abban, hogy kifossa áldozatait. Egy másik feltevés szerint a gyilkosságokat a prostituált nő egy Misica nevű barátja követhette el, aki nappalra eltűnt a városból.

.....

Felfedezték

a vörheny izgató anyagát.

Uj szérum a skarlát gyógyítására. (Berlin, okt. 23.) A vörheny — a skarlát — átültetésének problémája nem egészen új keletű, de most két német tudós, dr. Friedmann Ulrichnak és Deicher nevű assisztensének sikerült felfedezni a vörheny izgató anyagát, amit Dick amerikai orvostanár kutatásának folytatása következtében találtak meg.

A berlini orvostudományi társaságban már előadást is tartottak rendkívül nagy értékű felfedezésükről és előadták, hogy az izgató anyag a spektrokokkus egy típusa. A manduláknak ezzel a spektrokokkussal való beecsetelése következtében vörhenyt lehet előidézni és egy másik mérget nyerni, amely tipikus vörhenyki-

ütéseket okoz. Az érzékenység azonban nem terjed tovább a mandulák lokális megtámadásán, a mit a „spektrokokkus hamolyticus“ tesz lehetővé. Az ilyen módon előállított gyógyító szérumot már többszáz esetben sikerrel alkalmazták.

Ki akar ingyen szövet, vászon, damaszt, barchet

mintákat? az közölje címét s ingyen küld az összes rak-táron levő árukból mintákat

az olcsóságáról híres

VÁNDOR

divatáruház Arad Strada Metianu. No. 4.

!! Óriási pénzmegtakarítás !!

Csakis elsőrangú gyártmányok!

.....

Jár-e a Habsburgoknak tisztelgés?

Interpelláció készül a magyar nemzetgyűlésen az operaházi incidens miatt.

(Budapest, október 23.) Mai számunkban megirtuk azt a különös szembesítést, amely az operaház üres nézőterén történt, ahol kilenc detektívet szembesítettek Thierry Ferenc báróval, aki egy ismeretlen detektív ellen tett flagrans felségsértés címen feljelentést.

Horthy Miklós kormányzó a napokban az operában volt és kilenc detektív örködött. Az egyik felvonás után a kormányzó társaságában volt Augustza főhercegnő a zárt folyosóra ment páholyából és a kíséretében levő Thierry azt konstata, hogy az egyik detektív nem állott fel székeről, amikor a főhercegnő elment mellette. A feljelentésre mind a kilenc detektívet szembesítették a báróval, aki azonban nem ismert az általa feljelentettre.

A nyomozás még ma is eredménytelen, azonban az ügy most a nemzetgyűlés elé kerül. A demokrata-blokk egyik képviselője ugyanis interpellálni akar a kormányhoz, hogy milyen jog alapján követelik a Habsburg-család tagjai az uralkodóháznak kijáró tisztelgéseket, amikor a Habsburgok 1921. óta detronizálva vannak. Az ügy további fejleményei elé Budapest közönsége nagy érdeklődéssel tekint.

.....

— Alkalmazottak bejelentése. Az aradi államrendőrség figyelmezteti az érdekelteket, hogy az alkalmazottak katonai adatainak bejelentését nem a katonai ügyosztályhoz, hanem az illetékes rendőrkerületekben kell benyújtani.

Előkelő hölgyek csak Höfer 2. sz. arcpont használnak

H I R E K.

Mária királyné első cikke.

Undorodom és félek a háborútól.
— Nem enyhült a királyné meghűlése.

(Newyork, október 23.) Mária királyné, amerikai utazásai során tegnap harmadszor is visszatért Newyorkba. Rövid pihenés után a királyné gyönyörű toalettnél, gyalog elment a Bancert-klubba, ahol a királyné tiszteletére lunch volt. A mai program különben a következő: A columbial egyetemi keresztény nők szövetségének a meglátogatása, továbbá a gyáripari trószta által, a Commodore-szállodában rendezett dínere-n való részvétel.

A királyné még mindig erősen köhög és meghűlése nem enyhült.

Mária királyné tudvalevőleg megállapodott a New Pape forni Amerika sajtóügynökséggel, hogy amerikai impresszióiról cikksorozatot ír. A királyné első cikke ma jelent meg és többek között a következőket tartalmazza:

Sok-sok éven át foglalkoztam azzal a gondolattal, hogy meglátogatom Amerikát. Ebben az évben éreztem, hogy tervemet többé nem halaszthatom, ezért elhárítottam az összes akadályokat s elutaztam. Most meg akarom látoztatni Amerika földjének nagyrészét. Egyúttal ki akarom fejezni egész Amerikának hálánkat a kapott segítségért és hiszem, hogy az országaink közötti kapcsolatok ezáltal is szorosabbra válnak. Bebarangolom Amerika összes centrumait és vidékeit, hogy lássam munkában a férfiakat, nőket és az ifjúságot, meg akarom ismerni az Önök hámalafos munkaszereit. Nem jöttem hivatalosan Amerikába. Királyné vagyok, ez a sorsom, de mindenekelőtt asszony vagyok és mint asszony undorodom és félek a háborútól. Apellálok az összes amerikai nékhöz, amikor felhívom őket, hogy egyesítsék összes erőiket, a jövő háboru megakadályozására.

— Időjósítás. Változékony, szeles és egyelőre még igen enyhe idő, többnyire esővel, később hősüttyedés valószínű.

— Kitalították a pécskai kenyeret Aradról. Régi harc dúl az aradi pékek és a pécskai kenyérgyárosok között. A harc hól az egyik, hol a másik fél győzelmével végződött, aszerint, hogy melyik fórumhoz került az ügy. Eegutóbb a pékek győztek, mire a pécskai árusok a miniszteriumhoz fordultak. A miniszterium pedig leírt Aradváros vezetőségéhez, kérve, hogy tegyen javaslatot az ügyre vonatkozólag. Az interimár bizottság nemrég tárgyalta az ügyet, azonban végleges határozatot akkor még nem hoztak. A végleges határozat ma megtörtént és konstatálhatjuk, hogy az évek óta dúló harc Arad pékeinek javára dönt el: az interimár bizottság javasolja a miniszteriumnak a pécskai kenyér kitalítását.

— Bársonyok, szövetek, flanelok legolcsóbban Strasser cégnél kaphatók.

L. B. O. harisnyák
Kell Krausz Arad

— Orvosi hír. Dr. Wiener Imre b. orvos, külföldi utjáról visszatért és rendeléseit újból megkezdte.

Lelövással fenyegetik a cseh. pénzügyminisztert.

Ha el nem intézik a hadikárosultak ügyét, kiirtják a pénzügyek vezetőit. — Névtelen levelet angol miniszterhez.

(Prága, okt. 23.) A pénzügyi bizottság mai ülésén dr. Englischi pénzügyminiszter bejelentette, hogy néhány nappal ezelőtt „több rokkant” aláírással fenyegető levelet kapott, amelyben a pénzügyminisztert figyelmeztetik, hogy a hadi károsultak ügyét a legkedvezőbbben kell elintéznie. Amennyiben ez nem történne meg, mondja a levél, épen olyan sorsra fog

jutni Englischi is, mint annak idején Rasim pénzügyminiszter, akit tudvalevően agyonlőttek.

Ugyanez a sors vár a levél szerint a pénzügyminisztérium többi vezetőire is. Ezután tizenmég név következik, akiket halállal fenyegetnek a pénzügyminisztérium még meg nem nevezett tagjaival és a koalíciós kormány több tagjával együtt. A levél természetesen névtelen.

A mácsal rablóvilkosság újabb fejleményei.

Mostohaanyja felbujtására gyilkolta meg édesapját Vezan Flórián. — Viszonya volt mostohaanyjával. — Az aradi ügyészség letartóztatta Vezannét is.

(Saját tudósítónktól.) Megirtuk, hogy néhány nappal ezelőtt a mácsai malom közelében meggyilkolva és kifosztva találták Vezan János Jómódu mácsal gazdálkodót. A bevezetett vizsgálat során a gyanu a meggyilkolt fiára, Vezan Flóriánra és ennek második feleségére esett, akiknek a tragédia előtti estén heves szóváltásuk volt az elhunytal. Az ügyészség ezen az alapon őrizetbe vette Vezan Flóriánt, aki azonban tagadta az ellene felhozott vádat.

Az ügyben tegnap ismét helyszíni vizsgálatot tartott az aradi

— Összejövetelek bejelentése. Az aradi államrendőrség figyelmezteti a sportgyűléteket és magánosokat, hogy táncmulatság, eljegyzés, esküvő és hasonló összejövetelek iránti kérvényeiket három nappal az összejövetelek megtartása előtt nyújtsák be, hogy az engedélyt kellő időben megkaphassák. A gyűlések megtartása iránti kérvényeket a bevitel előtt az állambiztonsági hivatalnál kell láttaoztatni.

Bélrenyhesség, gyomor- és bélhurut, a vastagbélfal kezdődő megbetegedése, vakbélgyulladásra való hajlamosság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasiszervek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a Ferenc József víz használata a bélműködést kitűnően szabályozza. — Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Iskolai botrány Szatmáron. Szatmárról jelentik: A szatmári református főgimnáziumban ma elsomorító esemény történt. Bóta tanügyi vezérigazgató rendeletet küldött a református iskola igazgatóságának, hogy az iskolába járó zsidó növendékeket azonnal távolítsák el az intézetből, mert ezeknek nem szabad a református jellegű intézetbe járni. Tíz perc alatt a zsidó hallgatóknak el kellett hagyniok az intézetet.

A. Gagniere & Co. Ltd. London
világhírű férfiszövetek
I. Schutz-nál kaphatók.

— Fürst Jenőné tánciskolájában vasárnap este 9 órakor vendégóra. Gyémántterem, Fehér Kereszt épület.

— Bécsi folyóiratok. Bühne, Magazin, Dame, Woche stb. olcsó kiadásítása Löbl hírlapirodában.

ügyészség s miután több olyan fontos momentum merült fel, mely a meggyilkolt feleségének és fiának bűnösségét bizonyítja, az ügyészség most Vezannét is letartóztatta. A kihallgatott tanúk állítása szerint a faluban már régóta beszélték, hogy Vezannának állítólag viszonya van férje első feleségétől származó fiával, a 20 éves Flóriánnal. A tanúk állítása szerint a fiu bizonyára mostohaanyja felbujtására gyilkolta meg édesapját, hogy annak vagyonát a kedvesével, mostohaanyjával megfélezzze. A vádlottak a legmakacsabb tagadásban vannak.

— Megszűnt a bűnvádi eljárás a Bacher-ügyben. Budapestről jelentik: Beszámoltunk Bacher Emil vezérigazgató hirtelen haláláról, amely megszüntette azt a bűnvádi eljárást, amely a Viktória konzern vezérigazgatója ellen folyt. Oál Jenő dr., az elhunyt volt védője most bejelentette a vizsgálóbíróhoz Bacher Emil-halotti anyakönyvét és ennek nyomán megszűnt a bűnvádi eljárás. A Bacher-ügy gazdasági részében azonban a hirtelen haláleset nagy komplikációkat idézett elő. Az egyezkedési tárgyalások, amelyek a Molinummal folytattak, nem vezetnek eredményre, mivel az örökösök álláspontja az, hogy nem engedik magukat az örökséget illetőleg megrovidíteni.

— Az új Osram-égő. A technika minden terén tért hódít az egyesítés. A világítóiparban is megkezdették az egyesítés évek gyártását, mert különösen ezen a téren a sokfélefényű gyártott és raktáron tartott égők kényelmetlenek és költségesek voltak. Az első lépést az égők egyesítése terén az új Osram-égő tette. Csinos és ujszerű körteformájával az eddigi körte- és gömbalakú égők között áll. Még fontosabb az újítás az égő belsejében. A cik-cakos kifeszített huzal helyett az ujonnan szabadalmazott kerengős huzalt alkalmazták, amely alakját nem változtatja s a fényt jobban kiaknázza, mint az eddigi változékony huzalu égők. A világosságot is jobban szórja, mint a cik-cakosan kifeszített huzal. Megemlítendők még az új halványárga és halványrózsás Osram-égők, amelyek halvány festékhuzatuk következtében szemnek kellemes és nem vakító világosságot adnak 40 és 60 Woltra vannak készítve. Különösen olyan helyiségek részére alkalmasak, ahol a napi munka táradalmi után üdülést keresünk.

— Béreljen Kerpel könyvtárában! — Fürst Jenőné táncanárna a legközelebbi vendégóráját vasárnap este 9 órakor tartja a gyémántteremben (Fehérkereszt épület). Bejárat a Deák Ferenc-ucca felől.

— Sorköteles ifjak összeírása. A rendőrség katonai ügyosztálya felhívja az összes 1906, 1907, és 1908. évben született ifjakat, hogy október 27—29. közötti napokon összeírás végett jelentkezzenek az aradi városházán, ahol az 1928., 1929. és 1930. évfolyamokba lajstromozzák őket. A jelentkezés első napján az 1906., a második napon az 1907. és a jelentkezés harmadik napján az 1908. évbéli születésű ifjak tartoznak megjelenni a bizottság előtt.

— Vasuti baleset Máriaradna előtt. Tegnap este 6 óra 30 perckor a máriaradnai állomás előtt vasuti szerencsétlenség történt. A Timisoara felől érkező 1023. számú vegyesvonat összeütközött egy tolatómozdonnyal. Három üres teherkocsi, a mely a vegyesvonathoz volt kapcsolva, kisiklott. A kisiklott kocsikat azonnal visszamelték, úgy, hogy a vonat kisebb késéssel érkezett be az állomásra.

A csecsemő. Tágelkiismeretű emberek haszonlesésből még a csecsemők egészségének rovására is üzérkednek. Az évtizedek óta bevált és közkedvelt Höfer gyermek-hintőport, szappant és krémet leutánozták. — Ügyeljünk! Eredeti csak Höfer aláírással.

— Gramofonlemezek: Muzsikusz Ferkó, Csókos asszony s a legújabb táncszámok Fábán és Társánál.

— Orvosi hír. Dr. Krepil János fogorvos rendeléseit megkezdte.

Őszi és téli szükségletét utóiríhetetlen olcsó áron „Record” divatnagyrubában
Arad, Strada Empesou No. 15.
SZEREZHETI BE.

— Sirkőfelavatás. Dr. Juhász Géza és családja meghívja megboldogult kis leánykájuk sirkőfelszentelésére rokonait, jóbarátait és jóismerőseit. A sirkőfelszentelés ma, vasárnap d. e. 11 órakor az aradi izraelita temetőben.

— Barna Istvánné kéri a babakolón résztvevőit, hogy kedden, szombaton és vasárnap pontosan fél ótkor megjelenni sziveskedjenek.

— Gyermekkocsik, gyermekszékék rendkívül nagy választékban, leolcsóbban Hegedűs Gyula cégnél Aradon.

Legnagyobb választék angol férfiszövetekben I. SCHUTZ-nál Arad.

— Dr. Botetu Aurél, a bécsi klinika speciálistája, bőrgyógyász, rendel d. u. 2—5-ig Bul. General Dragalina (Apponyi-körut) 12., I. em.

— H. Sziklay Olzi Str. Cercetasilor (Szt. Pál-uccai) táncteremben november hó 1-én klasszikus és balett-iskoláját gyermekek és felnőttek részére megkezdte. Beiratkozás bármely időben.

A teherautók közlekedésének megrendszabályozása. Az aradi városi interimár bizottság ma a rendőrség közlekedésügyi szabályrendeletével foglalkozott, amelyet a napokban adtak ki. A bizottság elhatározta, hogy felkéri a rendőrséget, hogy a teherautókra vonatkozólag is intézkedjék. Ezek a több tonnával megrakott autók kora reggeltől estig nagy sebességgel robognak a házak mellett és úgy az uccaburkolatokban, mint a házak építményeiben károkat okoznak. A bizottság kéri fogja a rendőrséget, hogy a városi mérnöki hivattal karöltve állapítson meg egy utvonalat a teherautók részére is.

Gyógyíthatatlan betegség miatt felakasztotta magát. Lupu Stefan 48 éves jómódu radnai gazda ma reggel kertjében egy almafára felakasztotta magát. Mire feltét észrevették, már kiszervezett. A csendőri vizsgálat megállapítása szerint a szerencsétlen ember gyógyíthatatlan szivbaja miatt dobta el magát az életet. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Charleston-kurzus nyílik meg e hó 25-én Fürst Jenőné tánciskolájában. Gyémánt-teremben (Fehér Kereszt épület) Bejárt Str. Eminescu. Beiratkozások ugyanott.

Esti tanfolyam a „Josif Vulcan”-ban. Az aradi „Josif Vulcan” népszerű egyetem esti szaktanfolyamaira a beiratkozások november hó 1-től kezdődnek és e hó 10-ig tartanak; a jelentkezők a tanteremben kitett íveken (név, foglalkozás, lakáscím) jelentkeznek. A beiratkozások esténként fél 8 órakor kezdődnek, míg az előadások pontosan 8 órakor. Az esti népszerű egyetem hallgatóinak rendelkezésére áll díjtalanul (szerdán és szombaton fél 7 órakor) a román, francia, angol, német irodalmi, tudományos és művészeti könyvtára. Ezen esti tanfolyamokat, 7 évi fennállása alatt Arad város minden társadalmi osztályából 2798 hallgató látogatta.

Bandavezér képe a templomi szentek között. Belgrádból jelentik: A Vreme jelentése szerinte a jugoszláv határ közelében fekvő Vidin városában a bolgár kormány és az egyházi előkelőségek részvételével nemrégiben felszentelték az új templomot, amely Bulgária egyik legszebb épülete. A Vreme közlése szerint a templomban több szabadsághős képét is kifüggesztették s ezek között van Alexander Todorovnak, a híres délszerbiai komitácisvezérnek letagyasági képe is. A bandavezért néhány évvel ezelőtt a jugoszláv kormány különböző büntetések miatt elűzte, a bolgárok azonban szabadsághősok elhelyezték belőle és így került az aradi templomba.

A LAPUNK részére közölni valóját van, telefonon is bemondhatja. TELEFON SZÁM 151.

Letartóztattak egy volt aradi rendőrspektort

Taban György volt máramarosi rendőrprefektus, aradi lakost hivatalos hatalommal való visszaélésével vádolják.

(Saját tudósítónktól.) Rendkívül érdekes letartóztatásról adnak hírt a clujli (kolozsvári) lapok. Taban György volt aradi, később máramarosszigeti rendőrfőnököt egy bűnvádi feljelentés alapján letartóztatták. Taban György rendőrfőnök a múlt év elejéig volt az aradi államrendőrségnél, azután a szigeti rendőrség vezetőjévé nevezte ki a belügyminiszter. Taban Györgyöt olyan hírek követték meg, hogy „ártó” antiszemita, ami Szigeten nagy nyugtalanságot keltett, de sem aradi, sem szigeti tartózkodása alatt nem bizonyult igaznak a hír, mert a rendőrfőnök mindenkiel szemben udvarias volt Szigeten csak rövid ideig maradt és visszajött Aradra, ahol egy biztosító vállalatnál foglalt el tisztviselői állást, de ez év augusztus 20-án kilépett a cég kötelékéből. Időközben Valean Sándor jómódu szigeti keztyűs feljelentést tett ellene hivatalos

hatalommal való visszaélés és sikasztás bűntette miatt.

Valean azt állította feljelentésében, hogy őt Taban jogtalanul letartóztatta s azonkívül pénzt zsarolt, ki tőle. Valean ugyanis két nőt alkalmazott, üzletében, akik mindent elkövettek hogy a gazdaságukat kiforgassák vagyonyából. E célra Tabant használták fel, akinél feljelentést tettek Valean ellen, hogy kommunistákkal áll összeköttetésben. Taban házkutatást tartott Valeannál s habár semmiféle kompromittáló adatot nem talált nála, letartóztatta és csak úgy engedte szabadon, hogy az egyik feljelentő nőnek tízezer forintot adott. A feljelentés alapján ma Taban Györgyöt letartóztatták, aki kijelentette, hogy ártatlan az ügyben és hamarosan tisztázni fogja magát. A volt rendőrfőnök letartóztatása nagy feltűnést keltett ország-szerte.

Újabb kémkedési vádak Gajda ellen.

Budjenny szovjetgenerális tanácsadója. — Összeesküvést tervezett Massaryk elnök és a kormány ellen. — Egy miniszter és számos tiszt is kompromittálva van

(Prága, okt. 23.) A szenátus mai ülésén Joki német szocialista szenátor a Gajda-afférhez újabb vádakkal csatlakozik. Elmondta, hogy Gajda tábornok annak idején Szibériában látva csehországi németből álló és fegyvertelen zenekart egy folyóba kergetett s azután géppuskával lelőtte őket.

Gajda volt Budjennynek, a híressé vált bolsevista lovastábornoknak a tanácsadója is, akinek francia katonai dokumentumok alapján azt tanácsolta, hogy intézzen lovastámadást Varsó ellen, amit Budjenny a szovjet és a lengyelek háborújában sikerrel végre is hajtott. Gajda 1920-ban és 1921-ben csehszlovák titkos aktákat adott el Oroszországnak. A csehszlovák katonai titkos irattárból számos olyan intézkedésről szóló irat tünt el, amelyek háború esztére vonatkoztak és ezek eltűnésével Gajda neve ismét összefü-

gésbe hozható.

Még annak idején, amikor Gajda már csehszlovák vezérkari főnöke volt, felajánlotta szolgálatait az akkori prágai lengyel követnek és azt ajánlotta, hogy a külügyminisztériumban is segítségre lesz. Gajda 1920-tól kezdődően pedig egy olyan összeesküvés szálait szövögette, amely az elnöki palota és a kormányzat ellen irányult. Kidolgozott kész terveit voltak már, amelyek nemcsak az elnök és a kormány tagjai, hanem az állam ellen is irányultak.

A szenátor még azt a kérdést intézte a szenátushoz, hogy tudják-e azt, hogy még számos tiszt kompromittálva van ezekben az ügyekben, akiket még mindig nem mozdítottak el állásukból és Cirsa miniszternek is tekintélyes része volt a dolgokban, aki az oroszok javára kémkedett Gajda mellett.

Rádió-műsor.

Vasárnap, október 24. Bécs—Graz. 10. A bécsi filharmonika hangversenye. — 11. Szimfonikus hangverseny. — 18.45. A Mildner kvartett kamaraszerteljesítései. — 20. Ibsen „Rosmersholm”-jének előadása. — Milano. 16.35. Jazz-band. — 21. Zenekari hangverseny az U. R. I. kvintett közreműködésével. — 23. 23.30. Jazz-band. — Zágráb. 20.15. Táncczene. — Breslau. 11. Evangélikus istentisztelet. — 12. Zenekari hangverseny. — 16. Zenekari hangverseny. — 20.15. Ének- és zene-hangverseny. Műsor: felszólítási szerzők. — 22.30. 24. Táncczene. — Róma. 10.30. Egyházi

zene. — 17. Jazz-band. — 20.45. Ének-kari hangverseny szolistaikkal. — Budapest. 9.30. Hírek és szépségápolás. — 10. Nagy mise a bélvárosi plébániatemplomban. — 11.30. A női filharmonikus zenekar hangversenye. — 13. Közgazdasági előadás. — 16. Cigányzene. — 17.30. Művészdélután. Gaál Anny, Lukács Pál és Dózsa István, a Vigaszínház tagjainak közreműködésével. — 19. A Faluszövetés előadása. — 19.45. Josipovits Ilja saját műveiből olvas fel. — 20.30. Hangverseny Budanovits Mária, Palotay Arpád, az Operaház tagjainak és Kurucz János zeneszerzőnek a közreműködésével. — 22. Jazz-band.

Katonatisztek világbajnoksága.

Nemzetközi vívóverseny, amelyen csak tíztek vesznek részt.

(Budapest, október 23.) Hollandiában télen nagyszabású vívóversenyt rendeznek, melyen megjelennek a világ minden nemzetének katonatiszt vívói, hogy a katonatisztek világbajnokságáért küzdjenek. Hollandiából már most megérkezett az átirat a magyar katonatiszt vívók szerepeltetése ügyében és minden valószínűség szerint a magyarok meg is fogják jelenni a versenyen.

Piszkosak Arad uccái.

Szigoru rendszabályok a köztisztaság ellenőrzésére.

(Saját tudósítónktól.) Néhány nappal ezelőtt történt, hogy az interimár bizottságban dr. Miclosi Emil bizottsági tag felszólalt és elmondta, hogy esztendő óta nem voltak olyan piszkosak Arad uccái, mint épen az idén. A felszólalás feltűnést keltett, mivel mindenkinek be kellett ismernie, hogy Miclosi dr.-nak igaz volt. Ez a kérdés ma ismét szóba került az interimár bizottsági ülésen, amelyen dr. Miclosi konkrét javaslatot tett. Indítványozza, hogy a bizottság változtassa meg az eddigi beosztást, amely szerint a köztisztasági szolgálat az orvosi hivatal alá tartozik és helyezze vissza a gazdasági osztályhoz, amelynek inkább módjában áll felügyelni a város tisztaságára.

Olariu János városi vezértitkár figyelmeztette a bizottságot, hogy 1926. január elsején a minisztérium jóváhagyta a mostani beosztást, amelyet csak a jövő év január elsején lehet megváltoztatni. Hosszabb vita után végre a bizottság elhatározta, hogy felszólítja az orvosi hivatalt, hogy ellenőrizze fokozottabb módon az uccák tisztaságát és állítsa vissza Arad köztisztaságát a régi nivóra. Amennyiben ezt nem tudja elérni, nyúljon szigorú rendszabályokhoz. A bizottság még elhatározta, hogy amennyiben ezt a határozatot nem hajják végre kellő módon, erélyesebb rendszabályokhoz nyúl.

Katasztrófális széniség Angliában.

(London, október 23.) Angliában már beállott a tél. Skóciában és Walesben tegnap reggel óta állandóan havazik. A szénbányászok még mindig tartó sztrájkja miatt a széniség válsággal katasztrófális méreteket ölt.

Az emberek a szénüzeltek előtt százával állanak sorfalat hogy hozzájussanak a napi tüzeléshez alig elegendő mennyiséghez, mert a kormány rendelkezése értelmében egy vevő naponként csak tizenkét kilogramm szén vásárolhat. A fűtőanyag hiánya miatt London külvárosában bezárták az iskolákat.

KÖZGAZDASÁG.

Zürichben 2.80, Párisban 18.10 a lej.

Helyi valutaárak Október 23.) Pénz: Márka 43, dollár 185, angol font 880, francia frank 5.50, lira 8, cseh korona 5.30, magyar korona 390, dinár 3.20, schilling 26.10, svájci frank 35. — **Áru:** Márka 44, dollár 187, angol font 900, francia frank 5.70, lira 8.30, cseh korona 5.50, magyar korona 380, dinár 3.28, schilling 26.30, svájci frank 36. **Kifizetések:** Berlin 44.60, Amsterdam 75.10, Newyork 186.50, London 908, Páris 5.78, Milánó 8.34, Prága 5.54, Budapest 381, Zágráb 3.31, Bécs 26.35, Zürich 36.

Zürichi tőzsdényítés. (Október 23.) Berlin 123.30, Amsterdam 207.20, Newyork 518.12.50, London 2512.50, Páris 15.55, Milánó 22.47.50, Prága 15.34.50, Budapest 72.55, Belgrád 9.14. **Bucuresti-i tőzsdézárlet.** (Október 23.) **Kifizetések:** Páris 5.65, Berlin 44.30, London 900, Newyork 185, Milánó 8.14, Zürich 35.90, Bécs 26.30, Prága 5.51, Budapest 26.20. **Valuták:** Napoleon 760, márka 45, leva 1.35, török lira 1.02, angol font 910, francia frank 6, svájci frank 36.50, lira 7.90, drachma 2.30, dinár 3.30, dollár 188.50, lengyel zloty 22, schilling 26.50, magyar korona 26.50, cseh korona 5.65.

resti 2.78.75, Varsó 57.50, Bécs 73.12.50.

Zürichi tőzsdézárlet. (Október 23.) Berlin 123.25, Amsterdam 207.20, Newyork 518.12.50, London 2512, Páris 15.57.50, Milánó 22.50, Prága 15.34.50, Budapest 72.55, Belgrád 9.14.50. **Bucuresti 2.80, Varsó 57.50, Bécs 73.12.50.**

Bucuresti-i tőzsdézárlet. (Október 23.) **Kifizetések:** Páris 5.65, Berlin 44.30, London 900, Newyork 185, Milánó 8.14, Zürich 35.90, Bécs 26.30, Prága 5.51, Budapest 26.20. **Valuták:** Napoleon 760, márka 45, leva 1.35, török lira 1.02, angol font 910, francia frank 6, svájci frank 36.50, lira 7.90, drachma 2.30, dinár 3.30, dollár 188.50, lengyel zloty 22, schilling 26.50, magyar korona 26.50, cseh korona 5.65.

A csempészs.

A selymek földalatti útja. — Másutt közszükséglet nálunk luxus. — Felszólított vám. — Hullámozó valuták. — Mit mondtak Bécsben?

A kereskedelmi élet sorvad és vergődik Romániában. Mindenki leépít, mindenki menekül a súlyos terhektől. A kereskedőt a pénztelen élet lezülleszt a kalmárság legalacsonyabb színvonalára. Feje fölött tiszeli Demokles-kard villog. Az adó és vámtételek egy olyan skálája, amely folyton emelkedik s amelytől a kereskedelmi élet automatikusan összezsugorodik. Az erőltetett adóprés nem éri el célját, hanem megöli az adóalanyt. A kereskedők kényszerítve vannak önvédelemből a tényektől eltérően, de az adott helyzetnek megfelelően vezetni üzleti könyveiket. Ennek kényszerűségére legjobban jellemző az az usus, hogy az illetékes hatóság a bevallott haszomak, vagy forgalomnak a tiszteresét veszi alapul.

A mérhetetlenül felcsapott vámilletékekben nincs rendszer, nem időszerűek és ennek mérlege végeredményben határozottan káros az országra. Itt sem vették tekintetbe az általános érdekeket, hanem egyes iparvállalatok profitját, amely amugy is csak fictiv. Ennek azonban szintén van egy következetes és természetes kinövése: a csempészs. A selyemanyag, amely kellemes és praktikus viselet, amely a külföldi államokban olcsóbb mint a durva anyag, tehát közszükségleti cikk, nálunk még luxus áru! Egyesek poruljártak, sirnak, fizetnek és ülnek. De a nagy kvantum földalatti utakon, mégis beözönlik. Ha a keresletnek

Győződjön meg! Győződjön meg!

Női és leányka télikabátok

a legjobb minőségben, legolcsóbban Aradon

Menczernél kaphatók

a Széchenyi malom mellett.

és kínálnak megfelelően szabályozni, illetve redukálni a selymek vámilletékét, úgy a kincstár minden tekintetben jobban járna: a legális kereskedelem közvetíthetné a közönségnek és nem kellene naponta uriaszonyokat lecsukni s kínosan megbírságot, ha rózsaszín bőrüket selyembe akarják burkolni.

Az állandóan hullámozó valuták és a földalatti utakon beözönlő áruk olyan khaost teremtenek az üzleti életben, hogy ilyen körülmények között nem lehet legális kereskedelem még az esetben sem, ha elegendő pénzüsszeg állana rendelkezésre.

Ha elképzeljük, hogy a vevők tömege kénytelen bevásárlásait részletekre, illetve hitelbe eszközölni és a kereskedő a kibitelezett áruknak 60, 80, sőt 100 százalékos vámját kénytelen a súlyos kamattal terhelt készpénzzel előre kifizetni, úgy könnyen kiszámíthatjuk, hogy hová fog ez vezetni.

Egy barátommal dr. Pósta Lajossal, akit az erdélyi gyárak kollektíve megbíztak külföldi pénzkölcsön szerzésével, tárgyaltunk Wien-ben angol és belga bankárokkal. Tartózkodom attól, hogy azoknak kritikáját a román pénzügyek rendszertelenségéről regisztráljam, csupán ennyit: „Hogyan képzelik el Önök a mi vagyunkunk biztosítását, hisz az erdélyi gyárak vagyona sincs teljes biztonságban?”

— vándor. —

Az aradi Apolloban

ma, vasárnaptól

Kőszivü démon

fantasztikus filmjáték.

Főszerepben:

JACQUE CATELAIN.

Az előadások 3, 5, 6, 8 és 9 órákor kezdődnek.

= Eladott aradi ingatlanok. Mera Terentiu eladta a Strada Marasesti 42-49. sz. házból az őt illető felerészt 600.000 lejért Romul Ratiunak. — Stiaszny József, ifj. Stiaszny József, Stiaszny Sándor és Stiaszny Lajos eladták a Str. Capitan Ignat 45b. sz. házat 550.000 lejért Nagy Adolf és neje. — Strung Filip és neje eladták a Str. Gelu fekvő ingatlanukat 200.000 lejért Báthory István, Mária, Erzsébet és Idának. — Koczko József és neje eladták a Calea VI. Vanatori 9. sz. házat 100.000 lejért Mihu György és neje. — Färber Lajos és neje eladták a Bulevardul Carol 39-35. sz. ingatlant 90.000 lejért Halász Dezsőné és Fülöp Viktornénak.

Mielőtt butort vásárol,

tekintse meg

Bruckner butorgyár raktárait

Arad, Str. Ghiba Birta 16. 16768

Cégtulajdonos: **VAJNA ADOLF.**

Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezést Segélyező Csoportja

tagjainak száma 2519-re szaporodott. Az eddig kifizetett temetkezési segély 220 ezer leit tesz ki. Déva, Győrök és Szemlak érdekeltsége fiók felállítását kéri, ami még a f. évben történik meg. A 40 éven aluli jelentkezők orvosi vizsgálat nélkül, az azon felüliek dr. Luszt Ferenc orvos ur Bulev. Regina Maria 15. I. em. rendes fogadó óráiban vizsgáltatnak meg. Magáról és családjáról veszi le, a gondot, aki a csoport jótéteményét veszi igénybe.

A tagokat érdeklő tudnivalók mindenkor az „Aradi Közlöny” vasárnapi számában olvashatók.

Uj könyvek.

Jack London: Mikor az Isten káca. Jack London új kötetének novellái sokféle követnek bennünket, urak és rabszolgák, örültek és zsiványok világába, de mindegyikben megtaláljuk Jack London eleven és színes emberlátását és végsőig feszített drámaiasságát. Kis drámák ezek az elbeszélések, amelyek első szavakkal megtudják ragadni a dráma szemléltőjének érdeklődését. A kötet, mely az Athenaeum teljes Jack London sorozatában jelent meg. Tersánszky Jenő fordítása, ki igaz művészettel fordította magyarra. Ára 140 lej.

Paul Morand: A galans Európa. Paul Morand ma nemcsak a francia olvasóközönség legkedvesebb írója, hanem egész Európa lázas érdeklődéssel olvassa novellás könyveit. Morand valóban egész Európának ír. Szentpétervártól Lissabonig hurról magával a zajló, tépett Európán keresztül s minden állomáson egy-egy pompás történettel lép meg. Paul Morand Maupassant örököse a novella mesteri szerkesztésében, de Ra belais nyers őszintesége, szarkasztiku jókedve is ott ragyog stílusában. A magyar közönség az új francia irodalom egyik legmarkánsabb, legbátrabb egyéniségét ismerheti meg a Kultura kiadásában megjelent pompás kötetben, melyet ifj. Bókay János kitűnően fordított magyarra. A könyv ára 155 lej.

MOZI.

xx „Kőszivü démon” nagy misztikus film az aradi Apolloban. Szenzációs új filmet mutat be vasárnap az Apolló mozgószínház, amelynek misztikus megrendezése a modern filmtechnika legújabb vívmányait vette igénybe. A főszerepeket Jacques Catelain és Georgette Leblanc alakítják. Az előadások vasárnap 3, fél 5, 6, fél 8 és 9, hétfőn fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx „Felszabadított Jeruzsálem” grandiózus film vasárnaptól az aradi Urániában. Hatalmas erővel felépített, páratlan aranyu filmet mutat be vasárnap „Felszabadított Jeruzsálem” címen az Uránia mozgószínház. A tökéletes rendezés és a szereplők nagyhatású alakítása valószínűleg lenyűgözi a néző minden figyelmét. Az előadások vasárnap 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor, hétfőn pedig fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődik.

xx Jön! „Patt és Patachon mint rendőr” legújabb és legszenzációsabb Patt és Patachon-film.

xx Jön! „A vigőzvegy”. Leljár világhírű operettje filmen. Főszereplők: Mac Murray és John Gilbert.

„RENAISSANCE”

Arad, Str. Bratlanu 2.

Minorita-palota

Weltzer János-ucca 2.

Szenzációsan olcsó árjegyzéke:

Szövetáru:

Tiszta gyapju női kabát-szövet — — — 675 Lei
Tiszta gyapju kasha ruhaszövet — — — 435 Lei
Tiszta gyapju sötétkék ruhaszövet — — — 390 Lei
Sötétkék női kabát-szövet 590 Lei
Doubl télikabát-szövet — 680 Lei
Valódi angol férfi kabát-szövet — — — 1145 Lei
Valódi angol férfi öltöny-szövet — — — 875 Lei
Strux nadrágszövet — — — 790 Lei
Bekecs huzatok — — — 590 Lei

Selyem és divatekkek:

Crep de chen minden létező színben — 450—675 Lei
Crep marocain — — — 390 Lei
Selyem pouplin — — — 280 Lei
Selyem brocát (bélés) 385 Lei
Fehér és fekete la Crep de chen — — — 690 Lei
Crep charmeuse — — — 580 Lei
100 cm. velour chiffon selyem bársony — — — 890 Lei
50 cm. velour chiffon minden színben (kalapra) 390 Lei
Angol ruhabársony minden színben — — — 375 Lei
Kalapbársonyok divatszínben — — — 145 Lei
Silskin plüsch — — — 1450 Lei
110 cm. legújabb pullover barchendek — — — 159 Lei
Francia flanel — — — 59 Lei
la Schral chiffon — — — 68 Lei
Mintás szaten bélésre — — — 85 Lei
Futószőnyeg — — — 125 Lei

„RENAISSANCE”

Arad, Str. Bratlanu 2.

Minorita palota

Weltzer János-ucca 2.

Künstler-Vzumiroda
Arad, Bul. Reg. Maria 22., Dácia szállóval szemben.
Telefon 86.
Nincs oly ügy vagy megbízás, melyet ga-
rantált sikerrel el ne intézne
Bucurestiben. 5569

Arany éremmel kitüntetve a
„MERCUR“
vegyészeti gyár készítményei!
Kozák és Sámson
CLUJ, Strada Regina Maria
(volt Deák Ferenc-u.) No. 9.

PERLESSGLOSS-APRETURA

bőrtényesítő készítményei minden más gyártmányt felülmúlnak fény és minőség tekintetében!
Minden cipésznek és csizmadiának elsőrangú érdeke, hogy kizárólag a Mercur-féle apreturát és perlessgloss-t használja, amennyiben színehagyott bőrknek az eredeti színet és fényét teljesen visszaadja. Kenés közben nem habzik, s így szeplős foltokat nem hagy maga után!
Minden jobb bőrkerekedésten kapható!

Rádió hír!

Női újbárszony és filc ... 350 lejtől
Muszlinos spadro ... 60 "
Filc és velour a legdivatosabban formázva ... 120 "
Férfi kalaptisztítás ... 70 "

„GABY“ szalon

Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 11.
(Poliák József fűszernagykereskedő házában)

Házbirtok tulajdonosok figyelmébe!

Házat, birtokot, szállót venni, vagy eladni számlékozik, úgy forduljon bizalommal
Geier Ferenc forgalmi irodájához Arad, Piața Avram Iancu 21.

Új butorhitel!

részletfizetésre.
Ebédő, háló, fa- és vasbutorok, diványok, matracok, ágyceték, Edén pamlagok, zongora, varrógép, írógép stb.
CAROL GARAI
MAGAZIN DE MOBILE.
Arad, Piața Avram Iancu 10.

A vingai nagyvendéglőbe

egy elszámoló főpincér
1927. évi jan. 1-étől 5½, évre felvétetik.
Felvilágosítást csak személyesen ad:
Szervényi și Bohaciu
cég Vinga. 6398

Szövetek, őszi és téli olcsón! Eisele-nél Arad Str. Meji-
anu (Forray) 2

„CARLTON“
(volt „BRISTOL“)
SZALLODA BUDAPEST.
IV., Petőfi-tér 6. sz.
Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem
Sürgőnyeim: „CARLTONOTEL“

Figyelem!

25 éve fennálló butorkészítő vállalatomban száraz anyagból készült
butoraimat
a legolcsóbb árak mellett árusítom
u. m. háló, ebédő és mindennemű egyes butorokat is. Kérem a t. vevő közönséget, hogy butorvásárlás előtt üzletemet felkeresni és a céget elismertévesztetni.

Roth I. butorraktára Arad, Calea Banatului (Asztalos S.-u.)
Figyelem!

Golyós csapágyakat, és autókat szakszorúen jutányos áráért javít:

SÁNDOR ERNO
golyóscsapágy és autójavító műhelye,
Arad, Str. Ghiba Birta (Varjassy J.) 42.

Kétszobás

szép lakás a volt Batthyány-uccában, továbbá 1-3-4 szobás modern lakások átadók. — Megbízott:
Györfly „Mures“ Irodája Arad, Strada Unirel (Fábián Gábor-ucca.) 15261

Egy drb. alig használt sandlauber, egy drb. kenyeres kocsis és épületanyagok eladó. 6414

KELLNER szállító
Arad, Boros Béni-tér 58. sz.

190.000 lejért

a textilgyár és Pécska-ut közelében eladó 3 szobás mellékhelyiségek-ből álló gazdálkodásra kiválóan alkalmas

ház

azonnal elfoglalható lakással. A ház kedvező fizetési feltételek mellett veneti át. Érdeklődni Dezső-u. 42. sz. alatt.

Eredeti hollandi jácint és tulipán hagymák

nagy választékban kaphatók a **Mezőgazdák**
Keresk. R-T-nél Arad, Boros Béni-tér és Verbőcy-ucca sarok.

20% enedmény!
Megerkeztek
Deutsch Testvérek
divatárú üzletébe a legújabb férfi és női divat
szövetek, szőrmék,
melyek a mai nagy drágaság mellett is igen olcsón beszerezhetők a
20% levonással!

LEGSZEBB bőr és szövött Legfinomabb bőr és szövött Legtartósabb bőr és szövött keztyük
modern gummi fűzők, melltartók, háskötők, sérvkötők, egészségügyi gummi cikkek állandó nagy raktár és legolcsóbb beszerzési forrás:
LUDOVIC STEINHÜBEL
Fabrica de manusi si bandaj Arad, Strada Alexandri No. 1.
Keztyük tisztítása és javítása elfogadjatik!

Eladó telkek a Str. Fabrica (v. Gyár-uccában) részletfizetés mellett is igen jutányos árban. Értekezni
Ioan Kalász
birtokos Arad, P. Avram Iancu No. 3. alatt.

Önnek INGYEN
van izzólámpája, hogyha ügyel a

védjegyre, mert az áram-megtakarítás és hosszú élettartam folytán gyorsan megtérül az ára. Óvakodjunk tehát az ismeretlen márkától!

A „Tungsrám“

védjegy garanciája a minőségnek. — Tetszetős forma, kellemes fény, mely nem kápráztat. Új szabadalmak által védett világítófémszál.

Feltűnő olcsó házeladások!

Rendőrprefektura közelében 11 lakásos földszintes sarok üzletház. Piachoz közel emeletes bérház, 6 drb. 3 szobás lakással. — Belváros egyike legforgalmasabb uccájában 3 szoba, fürdőszobás magánház. — Volt Varjassy Lajos-uccában több háromszoba, fürdőszobás magánház. — Motor állomás közelében 3 lakásos ház, szép saroktelkekkel, elfoglalható 2 szoba, verandás lakással. — Cukorgyár közelében több kisebb magánház olcsón és sürgősen eladó. Megbízott: GEIER FERENC forgalmi irodája Arad, Piața Avram Iancu No. 21.

Portálét és üzlethberendezést
izlésesen és legjutányosabban készít, ugyszintén épület munkákat, ajtókat, ablakokat stb. vállal: 16769
Dupák József asztalos mester Arad, Str. Mărășești 68. sz. (Gyermek kórházzal szemben.)
Terve kel és költségvetéssel díjmentesen szolgál.

iki félre EGYENRUHAZATI, POLGÁRI vagy INTÉZESI, valamint SZÖRME SAPKAT, vagy KACSULÁT, ISKOLAI vagy KATONAI SZÖVETEKET óhajt beszerezni, keresse föl

Schäffer Henrik

legrégibb sapkakészítő, egyenruházati cikkek és szövötek eladási vállalatát: Arad, Bulev. Regina Maria 25, ahol e cikkek legnagyobb választékban legjutányosabban kaphatók! 6886

Parafadugó szükségletét legelőnyösebben „**Szerderit**” parafaárugyárnál szerezheti be. — Arad Str. Ioan Calvin 34. — Telefon: 2-81. — Pincészet gépek és alkatrészek!

A v. Kazinczy-u. közelében jó magánház elfoglalható

3 szobás, fürdőszobás lakással, gazdasági udvarral és kerttel, minden elfoglalható áron E L A D Ó.
Megbízott: Haász Albert Irodája Arad, Strada Eminescu 12. szám. 16611

Olosó házeladások!

A volt Szabadság-tér közelében magánház, elfoglalható háromszobás lakással 260.000 lejért; Andronyi kórház közelében magánház, elfoglalható 2 szobás lakással, 270 négyzetméteres telekkel — áron alul. — 190.000 lejért sürgősen ELADÓK. Kizárólagos megbízott HAÁSZ ALBERT Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 12.

Bárkinek biztos egzisztencia! ÜZLETBERLET!

Országos vásáru községhen, hét községet összekötő országút mentén 70 év óta fenálló, óriási forgalmu vegyeskereskedés vendéglővel, italmérési joggal, 4 szobás lakással, nagy kerttel, pálinkafőzdével, 32 db. 1200 hl. tartalmu káddal, raktárakkal, sertéshizlaldával, 6 évi időtartamra — más vállalat átvétele miatt bérbeadó. Azonnal átvehető. Kizárólagos megbízott Haász Albert Irodája Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 12. szám.

Alkalmi házeladások!

A volt Batthyány-uccában magánház, elfoglalható 4 szobás, parkettás lakással, fürdőszobával. — A volt Szabadság-téren 1. percnyi távolságra jó ház, 5 szobás, parkettás, fürdőszobás lakással, nagy jövedelmet hozó iparműhelyekkel. — Belváros értékes uccájában emeletes ház, 3-4 szobás, fürdőszobás lakással, nagy kerttel 1.450.000 lejért. — Belváros legforgalmasabb uccájában ház elfoglalható 4 szobás, fürdőszobás lakással, 2 üzletelhelyiséggel. — Városháza közelében nagyon szép magánház, 5 szobás, fürdőszobás lakással. — Piactér közelében 6 lakásos új ház, 2 üzletelhelyiséggel, teljes berendezéssel, elfoglalható lakással 850.000 lejért eladó. Megbízott: Haász Albert Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 12. sz. 16611

Kezdő tisztviselőnőt keres a HANGYA raktár.

Gépírnai tudás megkívánatik. Allás nov. 1-én betöltendő. — Pályázati kérvények személyesen benyújthatók Arad, Str. I. Decembrie No. 2. (Fa-utca.)

Miért kell hirdetni?
Mert reklám nélkül nincs forgalom,
Ha nincs forgalom, nincs haszon.
Tehát a hirdetés jó befektetés, mert jövedelmet jelent.

Telkabetót szentpéteri olesón
ROYAL
női confection áruházban vásárolható
Minorita templommal szemben
Aradon.

BOUQUET D'ORIGAN
ES
BOUQUET DE CHYPRE
CHYPRE

Nagy famegtakarítás szaba dalmazott „**ZSIGOCZI**”-féle kályhánál!
Számos előmező levél bizonyítja a jóságát és 50 százalék tüzelő anyag megtakarítását. — A kályhák megtekinthetők a készítő: **HAMMER ZSIGMOND** lakatos, varrógép- és ker. kparüzietében Arad, Bulev. Regele Ferdinand (Boros Bón-tér) 27.

Garai Károlynál Arad,
Arad, Piata A. Iancu 10.

TEKA FELVEZETŐ
ASVRENOVUL

VAS ÉS RÉZ
FÉMRESZLENKEL

a következő áruk vannak raktáron: Ebéd-ök, hálók, nappali, uri szoba szalon garnitúrák, irodai előszoba, egyes fa és vasbutorok, sodrony ágybetétek, Schöberl és nyugágyak, „Edenpamlag”, Edennyugágyak, szalonok, díványok és matracok lószőr és afrikai, pénzszekrény, írógép, zongora, antik ékszerek, órák, olajfestmények stb. 1674

A volt Gyár-uccában

2 szoba konyhás magánház 160.000 lejért E L A D Ó.
Megbízott: Györfly „NURES” Irodája Arad, Str. Unirei (Fábian Gábor-utca). 15261

2-3-4 HP.
villanymotorok
alkalmi eladása az
„O H M”
Electrotechnikai Vállalatnál,
Arad. 16758

Gyümölcsfa és szőlőtőlványok
legjutányosabban beszerezhetőek
„TRANSYLVANIA”
Falksala- és szőlőtőlványtelep
Arad, Jnd. Alba. 6088
Árjegyzék kívánatra ingyen.

HUGO STINNES HAJÓVONALAK HAMBURG

Hajójáratok: DELAMERIKABA
BRAZILIABA
ARGENTINIABA
KELETÁZSIABA

Kitűnő ellátás! Elsőrangú gőzösök!
Feltöltésükért forduljon a
VEZÉRKÉPVISELETHEZ:
N. Brück & Co. BUCURESTI,
Str. Brezoianu 12.
vagy **TIMISOARA, Str. Vasila Alexandri 8. (Hanyad-utca.)**

Üzletáthelyezés miatt feltűnő olcsó árak, varrógépek, kerékpárok és alkatrészekben. **IOAN SAMBURA** Arad, Str. Marasos! (Kossuth-utca) 6. sz.

A legolcsóbb és legjobb női és leányka télikabátok bevásárlási forrása:

Kérem a címre figyelni!

Béjt angol és francia mértékegységek

JULIU PLESZ GYULA

Szolid kiszolgálás!

Kérem kirakataim megtekintését!

cég Arad, Str. Col. Pirici 5. (Vörösmarthy-u.) A színház hátsó bejáratával szemben.

Szükségletének beszerzése előtt tekintse meg saját értékeiben dus raktárait győződjön meg olcsó áráiról, nagy választékairól s utlíerhetetlen versenyképességéről.

Legolcsóbb vasuti jegyek beszerzése

Specialis vizumozóhely

!! Künstler-vizumiroda !!

Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 86. :: Dacia szállóval szemben.

Csak utlevél vizumozással és bármily

ügy vagy megbízás állításával foglalkozik.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetői ára hétköznap 4 lej — bűni, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzásal kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesztünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legolcsóbb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem körülhíható, az minden egyes esetben megváltoztatassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon után is feladhatók, telefon szám: 131. * * * * *

Házasság.

200.000 LEI készpénzzel megrősülne 30 éves jó megjelenésű gazdatiszt. Elvenne leányt vagy özvegyet, ki ugyanannyi készpénzzel rendelkezik. Teljes diszkreció biztosítva. Leveleket „Gazdász” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja. 6432

SAJÁT lakással rendelkező, 30 éves gyermektelen, jó megjelenésű özvegy uriaszony ismeretségi hiányában ezúton keresi jólelkű uriember, esetleg jobb iparos házasság céljából való ismeretséget. Leveleket „Valakik keressék” jellegre a lapban jelezve az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérék. 6444

Alkalmazás.

JOBB szobaleány azonnalra kerestetik. Neuman-palota, II. lépcső, I. em. 6434

SÖRFÖZÉSHEZ értesítő Ispán állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6433

TANULÓ, jobb családból való fiú, felvétetik Erdős Pál fűszerkereskedő cégnél, Arad, Piata Avram Iancu 3. 6430

SZAKKÉPZETT soffort keresek teherautóhoz. Jelentkezhetni Szeráknál, Pécskán. 6436

FIATAL özvegy uriaszony, ki a háztartás minden ágában teljes jártassággal rendelkezik helyben vagy vidékre ajánlkodik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6427

GYAKORNOKOT, ki jól rajzol, szépen ír, románul tud, felvesz Dömötör mérnök, Arad, Str. Muresului 5, II. vasárnap délelőtt 10—11 közt. 6425

JÓ családból való fiú fűszer-, vegyesáru üzletben tanuló felvétetik, Fuchs, Gu rahonc. 6423

OVADÉKKEPES kereskedő raktárnoki vagy pénzbeszedői vagy ehhez hasonló alkalmazást keres. Információk Stern és Társa-cégüél Arad, kaphatók. 6407

VARRÓNÓ ajánlkodik házakhoz, Vidékre is megy. Arad, Str. Ciorogariu No. 4. 6405

VARRÓNÓ házakhoz ajánlkodik kabát, gyermek és felső ruha varráshoz. Cimeket kér az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 6442

SUCHE intelligente, Deutsches Fräulein für die Nachmittags Stunden, zu zwei wösseren Mädchen. Adresse in der Administration des Aradi Közlöny. 6451

ROMÁN és NÉMET nyelvben jártas gyors- és gépiró fevéttetik. Cím Rudolf Mosse. 10380

OKLEVELES szülésznő, ki évekig szanatóriumban működött állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6452

KIFUTÓ fiú vagy leány felvétetik „Perfect” Arad, Str. Eminescu 15. 15211

Lakás.

HÁROM—NÉGY szobás, parkettás lakások fürdőszobákkal kiadó. Haász iroda Arad, Str. Eminescu 12. sz. 16611

Üzlethelyiség

a főtéren, bármilyen szak-

mának megfelelő

azonnalra kiadó.

Értekezhetni: 10386

Krámer Sándor és Tsa cégnél.

Vétel és eladás.

VESZEK könyvtárakat, hangjegyeket, bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb árakon. Kerpel Izó könyvkereskedése, 100.000 kötetes kölcsönkönyvtára Arad, Telefon 385. 881

KOMPLETT HÁLÓ, ebédlő, niszoba, szalon berendezések, szőnyegek, szelton terítők, plüsch asztalterítők, férfi és női télikabátok, női fehérneműk, asztal és ágyneműk, függönyök, íróasztal, könyvszekrény, különböző fotelok, tükrök, trimó, asztalok, székek, nyugagy, vitrin, szalonszekrény, órák, varrógép, márvány rézmosdó, gyermekkocsi és ágy, disztárgyak, villanylámpák, képek, comód, tipesen dívány párna, porcellán ser-visek, férfi öltönyök stb. eladók, Salgó-né, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-uca) I. em. jobb. 1000

ZONGORA fekete, bécsi rövid, kitűnő hangú 38.000 lejért eladó. Arad, Fácán-uca 11. 6439

OLAJFESTMÉNY 1868-ból 180×200 cm. eladó. Dr. Czédly Arad, Str. Consistoriului 32. 6429

ZONGORA, bécsi gyártmány, jó karban, nagyon olcsón. Ugyanott egy 3 éves fiatal alkalmas fehér bárány kabát eladó. Érdeklődni Ortutay palota, I. em., 2. sz. ajtó. 6428

EBÉDLÖKRENDENC, fekete márvány-lappal, asztal, 6 székek, eladó. Cím Erzsébet-uca 34. 6410

MEGVÉTELRE keresek egy 6—8 HP. nyersolajmotort, Popovits, Lipova. 6443

EGY Görög kőékpár és egy erős stráf kocsi eladó. Arad, Str. Oituz (Illés-u.) 151. 6447

BÁRSONY kalapok 350 lejtől, filcz kalapok 200 lejtől Posch kalapszalomban Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 13. 6458

PRINCESS gyermekkocsi, fehér nikkelezett, eladó. Tükörgyár, volt Fábán László-uca. 6459

VÁROSI BUNDA nutria béléssel eladó. Megtekinthető Arad, Piata Plevnei 1. (Árpád-tér.) 6372

EGY gyermekhálókocsi eladó. Arad, Bul. Regina Maria 9., I. ajtó. 6400

MŰTÁRGYAKAT, antik tárgyakat, komplett szobabereendezéseket, szőnyeget, közszükségleti cikkeket, férfi ruhane-műt, egyes butordarabokat stb. bizományba veszek, azok gyors eladásáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Salgó-né, Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

HÁLÓSZOBA butor eladó Ujmikelaka, Str. Ciontea 11. 6331

A VÉGKIARUSÍTÁS a „Salon Artistique”-ben Fischer Eliz palota megkezdődött. Butorok, porcellánok, festmények, szőnyegek, tükrök, órák stb. e hó végéig beszerzési áron kerülnek eladásra. 2106

BÁDOGOS ziknigép és szerszám eladó. Értekezhetni Tell fűszerkereskedő Ujmikelaka. 6396

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Zongorát!

rövid kereszthurosat páncél szerkezettel, erős strapa gépezettel (Bécsi) egész újat 6091

gyári árban

kap nálam garancia mellett. Vagy

becserélem

hosszu öreg zongoráját új rövid kereszthurosu. HASZNÁLT zongorák 25 ezer lejtől állandóan kaphatók

Melis zongorakészítő- és hangoló Arad, Str. Numa Pompiliu 21. (Kasza-u.)

Ingtalan.

GAJ, Kut-uca 60. számú ház 1 hold telekkel szabad kézből eladó. 6385

EGY kétszobás új magánház kedvező lefizetésre olcsón eladó, azonnal beköltöztethető. Bővebbet Ipar és Népbanknál és kint a háznál Ujmikelakán első-uca, petroleumraktár mellett. 6312

SÜRGŐSEN eladók a város minden részében magán- és jól jövedelmező bérházak kedvező és részletfizetésekre, továbbá 1—5 szobás lakások lelépés nélkül. Arad határában legjobb és nagy apparátussal dolgozó műmalmok jó és dus buzatermő vidéken sürgősen eladók. Kizárólagos megbízott: Flora iroda Arad, Bul. Regina Maria No. 10. 6426

130.000 LEIÉRT kis magánház Ujmikelakán petroleumtelep mellett eladó. Cím Ridegnél. 6453

UJONNAN épült kétszoba, előszobás magánház a volt Mikes Kelemen-uca közepében eladó. Cím Calea Saguna (Varjassy Lajos-u.) 182. 6455

EGY jóforgalmu daráló malom betegség miatt sürgősen eladó. Ujmikelaka, Str. Goldis 3. sz. 6435

Üzletek.

RAKTARHELYISÉGET földszinten keresek. Cím Löbl hírlapiroda. 6393

FAKERESKEDÉS fateleppel együtt bérbeadó. Cím megudható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6461

Házhelyek

Kádas-telep Arad, Str. Coanda (volt Borona-uca) folytatása

1000 lejes havi részletfizetés

mellett eladók.

Helyben homok és téglaföld, mintaházak megtekinthetők. Értékesni délelőtt Str. Gh. Ionescu 9—11. (Gróf Karolyi-u.) KADA S-nál délután 3—6-ig a telepen. 5797

EGY női fodrászüzlet eladó 50.000 lejért, azonnal átvehető. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6389

NŐI DIVATSZALONOMAT és tágas nagy műhelyenét megosztanám hasonló foglalkozásu egyénnel. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6422

SZÉP nagy üzlethelyiség raktárral és egy udvari helyiség műhelynek vagy raktárnak azonnal kiadó Ortutay palotában. 6448

Ellátás.

EGY-KÉT iparos fiatalember izletes házikosztot kaphat. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6406

GYERMEK teljes ellátását vállalom. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6412

Kérjen

Buziási Phönix

természetes ásványvizet.

Elsőrendű asztalt és borvis.

Különféle.

TELJESEN árva, keresztény 1—3 éves leánykat örökbe fogadnánk. Leveleket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérnénk „Arva” jellegre. 6346

Muzsai József

Arad, színházzal szemben.

Őszi árjegyzék:

Férfi öltöny tiszta gyapju ... Lej 1060—

Férfi öltöny divat színekben ... „ 2650—

Sötét kék és fekete öltöny ... „ 2850—

Őszi felöltő ... „ 1950—

Uster double ... „ 2850—

Uster angol ... „ 3450—

F. egoll raglán ... „ 2200—

Gummi kabát ... „ 900—

Bőrkabátok minden színben ... „ 4600—

Mérték szerinti szabóság.

Nagy posztó raktár.

VIZUMOKAT | Sándor

C. F. R. bérleteket leggyorsabban

könyvkereskedés

vizumosztálya szerez

Arad, Bul. Reg. Maria 10. (Mejyeházal szemben.) — Telefon 5—11. sz.

LEGOLCSÓBB

külföldi vasuti menetjegyeket legpontosabban